

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۱۲) دیماه ۱۳۵۱

فهرست مطالب :

- ۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به لایحه تاسیس صندوق پس انداز افسران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی و ارسال بمجلس سنا.
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به لایحه آزمایش متقاضیان پروانه های تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه های صلاحیت فنی و حرفه ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه ای و ارسال به مجلس سنا.
- ۹- طرح گزارش شور دوم کمیسیون بهداری راجع به لایحه تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت.
- ۱۰- تقدیم ۲ فقره اصلاح بودجه ۱- اصلاح بودجه گارد بنادر و گمرکات برای سال ۱۳۵۱ - ۲- اصلاح بودجه سازمان اوقاف برای بودجه سال ۱۳۵۱ و یک فقره گزارش مربوط به تشخیص طلب شرکت کوکس ، بوسیله آقای قوام صدیقی وزیر مشاور.
- ۱۱- تعیین موقع و دستور جلسه آینده - ختم جلسه .

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقای دکتر علومی - خانم جهانبانی و آقایان : مظاهری - مهندس خسروی .
- ۳- تصویب صورت جلسه قبل .
- ۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون آبادانی و مسکن راجع به لایحه تاسیس شورای عالی شهر سازی و معماری ایران و ارسال به مجلس سنا .
- ۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون آبادانی و مسکن راجع به لایحه اصلاح قانون واگذاری اراضی و ابنیه دولتی به مؤسسات خیریه و درمانی مصوب اسفند ۱۳۴۳ و ارسال بمجلس سنا .
- ۶- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع به لایحه مجازات اخلال کنندگان در تأسیسات آب و برق و گاز و مخابرات کشور و ابلاغ بدولت .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (بشرح زیر خوانده شد)
 غائبین با اجازه آقایان :
 بختیاری پور - عبدالحسین آموزگار - اولیاء -
 دکتر پرتو اعظم - پیمان - دکتر سعید حکمت - دکتر خطیبی - دارویی - سعادت - شاهنده - شیخ بهائی - حیدر صائبی - مهندس عطائی - دکتر عظیمی - فرنود - فیاض - کشفی - مظهری - مهندس امیر قاسم معینی - موقر - خانم بزرگ تنبا - خانم زاهدی - خانم پیرنیا .

غائبین مریض - آقایان :

مهندس اردلان - بختیارها - دکتریحیی بهبانی - بهنیا - پروین - پوربابائی - جوانشیر - جهانی - ساگینیان فریدونفر - دکتر کفائی - دکتر محقق - مرندی - دکتر مشایخی - مهندس معینی زند - دکتر موثقی - مهرزاد - مهندس نصر - نیکپور - خانم ضرابی .

۲- بیانات قبل از دستور آقای دکتر علومى - خانم جهانبانی و آقایان: مظاهری - مهندس خسروی

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر علومى تشریف بیاورید.

دکتر علومى - کلام الملوك ملوك الكلام زینت بخش آغاز سخن امروزم فرمایش شاهنشاه آریامهر رهبر انقلاب بزرگ اجتماعى ایران در این باره است :

« در طول حیات چه بسیار دقایق حساسی پیش می آید و تصمیمی در این دقایق گرفته میشود که مسیر زندگی انسانها را بکلی تغییر میدهد.»

این تغییر، این دگرگونی ژرف در حیات ملت ایران، در تاریخ پرافتخار ۲۵۰۰ سال شاهنشاهی ایران با انقلاب اجتماعى ششم بهمن ۴۱، انقلاب شاه و مردم درخشندگی ویژه یافت (صحیح است).

جناب آقای رئیس محترم مجلس شورای ملی ، نمایندگان محترم : امروز ملت ایران ، در آستانه پایان دهمین سال انقلاب ، و در آغاز دهه دوم انقلاب حیات بخش ایران، با سرور و شادمانی، با وحدت و اتفاق، با صمیم دل و هماهنگی بی نظیر، خود را برای بزرگداشت دهه انقلاب آماده میکند و در این سرور ملی در این جشن با عظمت، همه طبقات اجتماعى، دهقانان، کارگران، دانشگاهیان، روزنامه نگاران، فرهنگیان، بازرگانان و پیشه وران و دیگر قشر های اجتماعى ، میلیونها ایرانی بهره مند از تجلیات انقلاب، مراتب سپاس خویش را به پیشگاه طراح و رهبر خردمند انقلاب ایران اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر تقدیم می دارند (احسن).

در میان قشرهای بهره مند از آثار انقلاب ، دانشگاهیان نیز افتخار همگامی با قشرهای دیگر اجتماعى در بزرگداشت دهه انقلاب اجتماعى ایران دارند.

دانشگاهیان، با الهام از اندیشه های رهبر خردمند ایران، هر نوع بیگانه پرستی و اقدام ضد انقلابی و اعمال ضد ملی بیگانه ، اعمال انگشت شمار بیگانه ، تلاش و تخریب و فساد کنند ، این نوع اعمال خائنه از سوی همه قشرهای اجتماعى ایران محکوم و غیر انسانی و ستمگرانه و ناخردانه اعلام میشود و در حفظ مبانی انقلاب اجتماعى ایران و طرد هر نوع اقدام ضد انقلابی ، ملت ایران در پیروی از شاهنشاه خویش ، همیشه متحد ، هم آهنگ و متفق القول است .

در پایان هفته ای که گذشت یکی از نادمین از راه ناصواب، یکی از افرادی که مدتی فریب دستگاه جاسوسى اجانب را خورده بود ، در مراجع قانونی مملکت مراتب خیانت و تخریب و عدم اطلاع گروه انگشت نگار آلت بیگانه را اعلام نمود .

دانشگاهیان و دیگر قشرهای اجتماعى ایران از اقدامات مراجع قانونی مملکت در حفظ آسایش مردم و امنیت جامعه و نبرد با چند نفر انگشت شمار عامل بیگانه سپاسگزاری میکنند و آرزو مند توفیق روز افزون مقامات مملکتی در خدمت بجامعه ، در راه اجرای منویات رهبر ایران هستند .

امروز ملت ایران با عزم راسخ و بدون تردید ، اهداف مقدس رهبر انقلاب ایران را پیروی میکند و با اراده مستحکم ، با بزرگداشت دهه انقلاب ، وحدت و اتفاق و یگانگی خویش را بجهانیان اعلام مینماید (صحیح است) .

ملت ایران تردید ندارد .

نیچه میگوید « هنگامیکه مصمم به عمل شدید ، درهای تردید را بکلی مسدود سازید .»

ملت ایران را در حفظ مفاخر ملی و منافع میهن و آرمانهای انقلابی ، اراده و تصمیمی ناپذیر است . اراده قوی ، بقول شاتوبریان بر همه چیز حتی بر زمان ، غالب می آید .

روبرتسون میگوید: «رمز کلیه پیروزیها اراده است» اراده مستحکم رهبر انقلاب ایران ، شاهنشاه آریامهر در ۱۹ دی ۴۱ در نخستین کنگره ملی دهقانان ایران ، در سالن محمد رضا شاه چنین اعلام شد :

شاهنشاه فرمودند «برای آنکه هیچ قدرتی در آینده نتواند رژیم بردگی دهقان را از نو در مملکت مستقر سازد و پروتئهای ملی کشور را به تاراج جماعتی قلیل بسپارد وظیفه خود میدانم بنام رئیس قوای سه گانه مملکتی، بر اساس اصل بیست و هفتم و «استناد به اصل بیست و هشتم متمم قانون اساسی که اعلام میدارده قوای مملکت ناشی از ملت است مستقیماً ب مردم رجوع کنم و استقرار اصلاحات را از طریق مراجعه به آراء عمومی پیش از انتخابات مجلسین از ملت ایران که حاکم بر مجلسین و منشاء اقتدار ملی است تقاضا کنم . تا بعد از این منافع خصوصى هیچکس و هیچ گروه قادر بمحو آثار این اصلاحات که آزاد کننده دهقان از زنجیر اسارت رژیم ارباب و رعیتی و تأمین کننده آینده بهتر و عادلانه تری برای طبقه شریف کارگراست نباشد» انقلابی بدست توانای رهبر ایران تحقق یافت (صحیح است) .

آهنگ ناقوس زمان نواخته شد.

نقش شخصیت در تاریخ تجلی یافت.

اراده رهبر ایران بر این قرار گرفت که فنودالیزم ایران ویران شود و با تحقق انقلابی ژرف، انقلابی در امر تکنیک تولید و روابط انسانی، انقلابی در زیر بنای اقتصادى و اجتماعى، انقلابی بصورت جهش، انقلابی در جهت تکامل حاد و در مسیر تاریخی جامعه، بر پایه منطق مستحکم و فلسفه نیرومند آزادى انسانها تحقق یابد .

زنجیرها گسسته شد بحکم منطق تاریخ، بحکم منطق انقلاب، منطق آزادى انسانها ، و این فلسفه اساسى انقلاب ایران است ، آزادى انسانها (احسن).

بیشتر جامعه شناسان، انقلاب را در مفهوم زاستین خویش چنین تعریف میکنند :

انقلاب يك تغییر کیفی و کمی است که بصورت جهش mutation (بگفته اگرست کنت) منجر به تغییر روابط تولیدی و اجتماعى در جهت تکامل حاد و مسیر تاریخی جامعه میشود.

جامعه شناس برای تحقق انقلاب ، برای اطلاق صحیح واژه انقلاب ، برای بکار بردن منطقى اصطلاحات فرهنگها، وجود ۴ شرط را ضرور میداند :-
۱- تغییرات کمی و کیفی در نظام و روش تولید .
۲- جهش ، که از این دیدگاه فرق است میان يك تحول evolution و يك Révolution انقلاب .

ناقوس زمان در ترازوی سنجش خویش ، برای تفکیک میان انقلاب و تحول ، از واحدهای زمانی بهره میگیرد .

انقلاب بصورت جهش است و تحول آرام .

انقلاب ، در واحد زمانی سریعى انجام میشود و تحول آرام آرام پیش میرود .

۳- انقلاب، نهادگر گونی در تکنیک تولید و افزایش میزان تولید کشاورزی و صنعتی نیست انقلاب تنها تغییر دهنده زیر بنای اقتصادى جامعه نیست بلکه دیگر مظاهر زندگی اجتماعى را نیز شامل میشود . انقلاب هم ناظر به مبانی تولیدی و اقتصادى است و هم ناظر به اندیشه ها ، معنویات مبانی اخلاقى و دیگر ویژگیهای هر جامعه .

۴- انقلاب و دگر گونیهای انقلابی ، در جهت مسیر تاریخی جامعه است . مجموع تکاملهای حاد در جهت تأمین منافع اکثریت و منافع مجموع هیأت اجتماعى است . سازنده است و نو آور .

خلاق است و علمى و با این تعریف منطقى ، برای تحقق انقلاب نه خونریزی شرط است و نه ویرانی شهرها نه آتش سوزیها و نه کشتارهای جمعی .

امادگر گونیهای زیر بنای اقتصادى و اجتماعى جامعه برای تحقق انقلاب ضرورى است .

ممکن است کشتار و ویرانی و نابودی شهرها باشد اما انقلاب نباشد . مثال : کشتارها و ویرانیها و کودتاهاى بی دربی آمریکای لاتین و عراق و سوریه و بسیاری از کشورهای دیگر آسیای و آفریقائی و جنگهای اسپانیا در فاصله دو جنگ جهانی ، مصادیق انقلاب در منطق استدلالی مستحکم جامعه شناسان نیستند . اما انقلابی که دگرگون کننده روابط تولیدی و اقتصادى و اجتماعى است ولى بدون خونریزی بدون کشتار تحقق مینماید ، مصداق حقیقى انقلاب ، از دیدگاه فلسفى، اجتماعى

ایدئولوژیک، اقتصادی و علمی است و انقلاب بزرگ ایران مصداق بارز این نکته اساسی فلسفی و اجتماعی است که انقلاب بدون خورتیزی، تجلی گرانسانی ترین، متمدن ترین، منطقی ترین و عمیق ترین انقلابات است که فلسفه نوین خویش را در تاریخ کهن نظام مستحکمی، پایدار و به این مبانی اساسی پاسخگو است (صحیح است - احسن).

۱- فلسفه انقلاب اجتماعی ایران برپایه آزادی انسانها است.

منطق انقلاب ایران سدهای امتیازات طبقاتی را شکسته نه Patricien پاتریسین رم کهن را اجازه تجاوز میدهد و نه Plébeien پلین را محروم نگه میدارد. فتودالیزم را ویران میکند و بر فراز ویرانه زندانهای جلدان نظام پوسیده و بر خرابه های سیستم تولید قرون وسطائی ارباب شکنجه گر، برای دهقان بنای آزادی و تعاونی و مدیریت و مدرسه و سپاهی و بهداشت و ترویج ارمغان آور است. فرزند دهقان و فرزند کارگر و دیگر قشرهای اجتماعی را امکان میدهد که استعداد خویش را شکوفان سازند و برای جامعه خویش نیروی انسانی فعال فراهم آورند.

فلسفه انقلاب اجتماعی ایران منطق فرهنگ استعمار پوسیده را باطل می نماید. منطق بردگی و نظام سرواز Servage را باطل می کند و برای مردم کشور فردوسی و پوزسینا و فارابی و ملاصدرا و سهروردی و سعدی و حافظ این امکان را فراهم میکند که برنامه های اسارت ملت ها را باطل نماید و طرح های ساخته و پرداخته کشورهای سازنده کمپانی هند شرقی و طلای کاتانگا و ستمگری های بهره وران از کارتلها و تراستهای نفت و تفرقه میان ملتها را خط بطلان کشیده و به جهان بشریت اعلام نماید که انقلاب ایران، انقلاب برای آزادی انسانهاست، انقلاب برای تأمین نان و بهداشت و کار و آزادی و استقلال برای همه طبقات ایران، برای تأمین دموکراسی اقتصادی و اجتماعی و سیاسی برای کلیه قشرهای اجتماع است. برای تأمین دموکراسی و استقلال و آزادی است. ویرانگر استعمار کهن است.

۲- فلسفه انقلاب اجتماعی ایران تحقق تغییرات کمی و کیفی است. در ۱۳۳۹ در بخش کشاورزی میزان تولید حدود ۸۵ میلیارد ریال بود و امروز سالیانه بیش از ۱۲۰ میلیارد ریال است.

در بخش صنایع ۲۱ میلیارد ریال میزان تولید سالیانه ۱۳۳۹ بود و امروز سالیانه بیش از سه برابر این میزان است. درآمد سرانه ایران از ۱۵۹ دلار (در ۱۳۳۹)، امروز بحدود ۵۰۰ دلار رسیده و در پایان برنامه عمرانی پنجم بحدود هزار دلار خواهد رسید و در این خدمت گزاری بشاهنشاه آریامهر و ملت ایران توفیق روز افزون دولت جزئی هم مسلک جناب آقای هوبدا نخست وزیر و هم مسلکان دیگر عضو کابینه مخصوصاً دبیر کسل فاضل و عزیز جناب آقای دکتر کللی را خواستارم. رشد اقتصاد ایران به میزان ۲۰/۵ درصد در سال به قیمتهای جاری و ۱۴/۳۰ به قیمتهای ثابت رسیده است جامعه ایران در آستانه صنعتی شدن است. در پرتو انقلاب سفید، انقلاب بدون خورتیزی در مدت ده سال ایران راهی را پیموده که در مقام مقایسه دقیق، نه انقلاب ۱۷۸۹ خونین فرانسه با آن سرعت طی کرد و نه انقلابات ۱۶۴۸ و ۱۶۸۸ انگلستان نه دیگر انقلابات قرن بیستم.

ترانه جانبخش آزادی انسانها در انقلاب ایران هماهنگ با نغمه جانبخش رشد سریع اقتصادی، رفاه اجتماعی و تکنیک نوین انقلابی است. منطق انقلاب ایران اسارت را محکوم کرده است (صحیح است).

زن ایرانی دیگر محجور نیست. او و کارگر ایرانی دهقان ایرانی و دیگر قشرها، همه در گلزار ایران نوین با آزادی کامل در راه سازندگی جامعه نوین همگام و هم روند.

(Mutation) جهش مصداق حقیقی انقلاب ما است.

۳- جهش انقلاب ایران، نیروی ایستا (Statique) جامعه ایران را به نیروی پویا (Dynamique) مبدل ساخت. راهی که در ۱۰ سال پیموده شد همان راهی بود که بسیاری از کشورها در چند صد سال پیمودند و این محاسبه زمانی و مکانی، حساب ریاضی و ارقام و

و آمار است و نشریه های سازمان ملل متحد و دیگر مجامع بین المللی مؤید این معنی است.

از نظر روستاها در ۱۳۳۵ ایران در عداد پنج کشوری بود که فقیر ترین کشورهای جهان بودند در ۱۳۵۱ ایران در عداد ۲۵ کشوری است که غنی ترین کشورهای جهانند.

آیا این يك جهش (Mutation) انقلابی نیست؟
۴- دروغای تضاد اندیشه ها و ذوقها و نظامها، دانش نو، فن نو و نظام تولیدی نوجلوه گر این حقیقت آشکار است که برخورد سنگهای حوادث در صورتی انقلابی است که پاسخگویی ندای عقره زمان، ندای تکامل حاد در مسیر تاریخ حیات انسانها باشد.

رهنمون انسانها در گشودن منطقی ناسازگاریها و تضادها باشد. جامعه کلانی (Clan) جامعه فتودال، جامعه روستائی و جامعه شهری را در مسیر پیشرفت خویش رهنمون گردد.

فتودالیزم را ویران کند و جامعه نوین بر فراز آن بسازد و این خود، رسالتی است که انقلاب اجتماعی ایران در مسیر تاریخ پر افتخار شاهنشاهی ۲۵۰۰ ساله ایران بر عهده داشته است رسالتی است که جامعه ایران را بسوی تمدنی بزرگ رهنمون میشود و این مایه کمال مباهات ملت ایران است که در پرتو رهبری خردمندانه رهبران انقلاب بزرگ اجتماعی ایران، در روند تکامل تاریخ خویش، بشر دوستانه ترین و منطقی ترین سیستم های تحقق انقلاب را برگزیده است: انقلاب سفید بدون خون ریزی و کشتار و نابودی.

انقلاب با اصالت ها و ویژگیهای تاریخی، اقتصادی ملی و اجتماعی ملت.

این افتخار، برای ملت ایران است که بدون تباهی شهرها، بدون نابودی انسانها، بدون تزلزل وحدت ملی، بدون از کار افتادن چرخهای اقتصادی، بدون بحران مالی و اقتصادی، انقلاب بزرگ اجتماعی ایران پیروز مندانه تحقق یافت و بعنوان انسانی ترین راه تحقق انقلاب ثبت دفتر افتخارات انسانهای قرن بیستم گردید.

انقلاب آزادی بخش ایران، شاهکار سیاسی و اجتماعی بزرگ شاهنشاه بایروی قاطبه ملت، در ششم بهمن ۴۱ بر توافقی جهانی یافت.

در فاصله ۱۹ دیماه ۴۱ و اخذ رأی عمومی، ۶ بهمن

۴۱ زمینه تمهیم عدالت اجتماعی در ایران فراهم شد. در ۶ بهمن ۴۱ بنهای فتودالیزم شکست، لانه های فساد خانها ویران شد، ستمگران نظام فساد فتودالیزم خلع سلاح شدند. زیربنای اقتصادی نوین جامعه پیاپی شد. ندائی برخاست از سوی ملتی آزاد، از سوی انسانهای از بند رسته، از سوی همه قشرها، از کارگر و دهقان و پیشه ور تا صنعت گر و مهندس و پزشک، از دانشجو و استاد و نویسنده تا معلم و سرباز و محصل، از جانب همه گروهها همه طبقات، همه مردم ایران زمین که این ترانه جانبخش را در قلوب خویش مینوازند:

لقد سعد الدنيا دام سعده.

وایده المولی بالویته النصر - همانا جهان با وجودش نیکیخت شد شاد کامیش پاینده باد و خداوند با پیروزی و برابری کند. در ره پیروزها دست خدا پشیمان شاهنشاه ایران باد. (احسن - احسن).

رئیس - خانم جهانبانی بفرمائید.

خانم جهانبانی - با اجازه بمقام معظم ریاست بنام خدا و بنام شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر ملت ایران جمعه بنا بدعوت وزیر آموزش و پرورش خانم دکتر فرخ روبراسی همراه با جناب دکتر بطحائی معاون پارلمانی آن وزارتخانه و جنابان آقایان سناتورها و نمایندگان مجلس شورای ملی آقایان: سناتور جعفری - سناتور پارافشار - موشوی ماکوئی - دکتر بازرگانی - دکتر آزاد دکتر آزاد - شیخ رضائی - دکتر شفیع امین - صدیقی زاده صادقی - امام مردوخ - سراج الدینی - نیک زوش - خانم نیره سعیدی و خانم مزارعی برای دیدن پیشرفتهای آموزشی استان ساحلی به بندرعباس رفته اند آنچه که مسلم است بنده افتخار این را دارم که سه دوره است در مجلس شورای ملی انجام وظیفه میکنم و این بزرگترین افتخار من است همیشه وقتی که خواسته ام سخنی بگویم آن را نوشته ام و خوانده ام اما هر چه دیشب فکر کردم چیزی بنویسم دیدم اینقدر مهم است اینقدر دیدن مظاهر انقلاب از نزدیک حائز اهمیت است که نمیتوانم بنویسم باین دلیل بیان میکنم از یادداشتی که در این مسافرت برداشتم و آنها را باستحضار مجلس شورای ملی میرسانم آنچه که مسلم است انقلاب ایران را باید در شهرستانها ملاحظه کرد (صحیح است) شاهنشاه میفرمایند ما در این نقطه از دنیا بخواست خداوند و با همت مردم

ایران چنان مملکتی خواهیم ساخت که از هر جهت با پیشرفته‌ترین ممالک جهان برابری کند مملکتی خواهیم ساخت که کشور آزادگان و سرزمین آزاد مردان و آزاد زنان باشد و در آن ایرانی بتواند در محیطی پاکیزه و متره نور از فشار قدرت‌ها و با خلاقیت جاودانی خویش که ارتقای این ملک و ملت است بهتر و بیشتر از هر وقت دیگر جلوه گر سازد (صحیح است) - در این موقع بود که من این قسمت از این گزارش استان ساحلی را میخواندم که زینت بخش آغاز سرگفتارشان بود رسیدیم به بندرعباس و همراه با استاندار جناب مهندس ظهیری با استانداری رفتیم در استانداری با گروه مهندسین جوان مهندسینی که در دفتر مهندسی ساحلی با آقای مهندس ظهیری با هم کاری کنند بگفتگو نشستیم ۳۵۹ پروژه ساختمانی عمرانی و آبادی پیاده شده و میشود البته بر اساس نقشه جامع. اصولاً ما باید به بینم بندرعباس چه بوده و چه شده تا گذشته‌اش را قدری برنگردیم و توجه کوتاهی نکنیم نمیتوانیم بدانیم که چه پیشرفتهائی آنجا شده بندرعباس جایی بوده که قبل از انقلاب بخاطر جرعه‌ای آب مردم کیلومترها میرفتند و از دوچاه غیر بهداشتی آب برای خانواده‌شان می‌آوردند اینجا نه برق حسابی بود نه آب بهداشتی بود نه اسفالت بود، هیچ یک از مظاهر تمدن آموزش و پرورش نبود (صحیح است). مرضی بنام بیوک در مردم شیوع داشته هر کس در آنجا سلامت میماند جزو معجزات بوده امروزه هرجب از خاک این استان دارای شناسنامه است از هر منطقه شناسائی کامل بعمل آمده است مهندسان جوان می‌گفتند که ما وظیفه‌ای را که بر عهده داریم بدرستی باید در اجراءش بکوشیم و خواهیم کوشید می‌گفتند ما وظیفه ملی خودمان را انجام می‌دهیم آنچه که بنام کار و احساس و درک آن باین دفتر محول شده راه فرمان و اندیشه‌های فردی نیست راه عمران و آبادانی و گسترش و توسعه هر چه بیشتر استان ساحلی است راه فرمان بلند آوای انقلاب ایران است راه اجرای منویات شاهنشاه آریامهر است (احسن) ما با عزم راسخ به پیش میرویم عظمت و گسترش و ترقی برنامه‌ای که ره گشای تمدن بزرگ ایران است شاید اینجا استان ساحلی را بیش از همه استان‌ها چهره عوض کرده اینجا علاوه

بر ساختمانهای مجهز ۲۵۰۰ دستگاه ساختمانی فقط برای کپرنشینان ساخته شده است کسانیکه با تاجا رفته بودند میدانند که کپرنشینان با چه وضع غیر بهداشتی زندگی میکردند قسمتی از اینها انتقال یافتند باین خانه‌ها و قسمتی از آنها هم خواهند رفت و مهندسان می‌گفتند ما نوروز نخواهیم داشت مگر اینکه کپرنشینان در اینجا مستقر بشوند (احسن) بندرعباس آینده بسیار درخشانی دارد بندر عباس و استان ساحلی دارای آب شیرین است احداث سد میناب که در سال ۵۲ آغاز میشود تا سال ۵۴ چهل میلیون متر مکعب به بندرعباس آب میرساند علاوه بر زمین‌های زیر کشت تلوزیون و رادیو و سایر چیزها بسیار منظم است اسکله‌اش بزرگترین اسکله ایران است پارک کودک و دو مهد کودک دارد که وابسته بجمعیت خیریه فرح پهلوی است و هتل بسیار زیبا و برق کامل و وسایل جالب برای جلب توریست خیابانهای اسفالتی و میدانهای بسیار زیبا و مخصوصاً جاده اسفالتی است که تا کرمان اسفالت شده و یکی از بهترین اسفالت‌ها در آنجا شده است و یک فرودگاه عظیم بین‌المللی و یک بندر عظیم تجارتنی تأسیسات بزرگ کشتی سازی و از همه مهمتر و غرور آفرین تر نیروی دریائی و نیروی هوائی شاهنشاهی ایران است که فایسته خلیج فارس است (صحیح است) و مهندسین می‌گفتند ما در دهه دوم انقلاب که ره‌گشای دوازده تمدن بزرگ است کاری خواهیم کرد که در شأن نام افتخار آفرین خلیج فارس باشد از آن پس بمؤسسات آموزشی رفتیم آیا میتوانیم تصور کنیم که در این دهساله که از انقلاب ایران گذشته در استان ساحلی ۴۰۶ دبستان بیست و دو دبیرستان چهار دانش سرا و نوزده مدرسه راهنمایی و یک آموزشگاه حرفه‌ای بنا شده است و ۴۶۰ ساختمان خاص مدرسه بنا شده و ۵۴۱۲۵ دانش آموز در آنجاها تحصیل میکنند جالب‌ترین قسمتی که با همراهم محترم مشاهده کردیم دانش سرای مرزنشینان در نقاط مختلفه از محل عواید ده درصد شهریه دولتی برای آنها در بندرعباس در بندر بوشهر و سندج محلی ساخته‌اند که ۴۶۰ دانش آموز در آنجا از پسر و دختر تحصیل میکنند و بر میگرددند و آموزگار میشوند و اینها

را از مجله‌های مختلف آورده‌اند مثل مرودشت، خلخال اشنویه، ایرانشهر، مریوان، پاهو، قصر شیرین، مهران و دهلران و سایر جاها و خوشبختانه ریاست این مدرسه با خانمی بود بنام خانم پوست چی. ضمناً از جزایر هرمز و قشم بازدید شد در هرمز و در قشم سیزده مدرسه وجود دارد و در جشنی که درباره دهه انقلاب گرفته بودند مطالبی راجع به پرچم ایران برایشان بیان شد که سفید چه معنی و سبز و سرخ چه معنی دارد در این موقع یکی از بچه‌های مرزنشین آمد جلو و به بنده گفت اجازه بدهید سرخش را بخورم بگویم گفتیم بگو گفت سرخ، یعنی هیچکس نمیتواند از این جا رد شود مگر خون من ریخته شود و آنچنان در همه ما اثر کرد که معلوم شد احساس این برگزاری جشنهای دهه انقلاب در خون و رنگ و پی ایرانی عجیب شده است (صحیح است - احسن) مردم این استان دارای اعتقاد و ایمانی بسیار قوی هستند و نسبت به انقلاب بسیار خوشبین و با اعتقاد هستند و روحیه‌ای شاد داشتند و این فرزندان ما از سلامت کامل هم برخوردار بودند و جناب آقای دکتر شفیع‌امین ملاحظه فرمودند که چقدر از سلامت کامل برخوردار هستند (صحیح است) شاگردان باشور هر چه تمامتر در بزرگداشت دهه انقلاب می‌کوشیدند و همه فریاد میزدند جاوید شاه پاینده ایران و صدای آنها در خلیج لاجوردی فارس طنین انداز بود ضمناً از کمیته حزب ایران نوین نیز بازدید شد و حزب پاسدار انقلاب با شور و هیجان در تهیه مقدمات جشن دهه انقلاب کوشا بود ما از دولت خدمتگزار و صدیق هویدا و از وزارت آموزش و پرورش که موجبات این مسافرت را فراهم کردند و همه ما را سرشار از غرور و افتخار از دیدار پیشرفتهای مملکت کردند صمیمانه متشکریم و در مقابل مراسم شایسته می‌گوئیم:

از دست و زبان که برآید

کز عهده شکرش بدر آید

(احسن - احسن)

رئیس - آقای مظاهری تشریف بیاورید.

مظاهری - با اجازه ریاست معظم مجلس شورای ملی همکاران گرامی در آستانه دهمین سالروز پیروزی

انقلاب سفید ایران سپاس خود و کارگران سراسر ایران را به پیشگاه شاهنشاه آریامهر طراح و پرچمدار انقلاب ایران تقدیم میدارد (احسن) انقلاب سفید برای ملت ایران بخصوص کارگران همه چیز بارمغان آورد. بکارگران امکان دادنا در تمام رشته‌ها استعداد خود را نشان دهند در رشته ورزش که از سه سال قبل در اجرای منویات شاهنشاه آریامهر برای توسعه و تعمیم ورزش کارگران - وزارت کار و امور اجتماعی نخستین دوره مسابقات کارگران را در سراسر ایران اجرا نمود و امسال در سومین دوره مسابقات کارگران در ۱۴ رشته مردان و ۸ رشته زنان برگزار شد با راهنمایی والا حضرت شاهپور غلامرضا پهلوی که حسب الامر شاهنشاه آریامهر ریاست شورای عالی ورزش و تفریحات سالم کارگران بایشان محول شده است امر فرمودند وزیر محترم کار و امور اجتماعی بمنظور توسعه هر چه بیشتر ورزش کارگران در سراسر ایران مسابقات در سه مرحله مقدماتی نیمه‌نهایی و نهایی انجام شود ۶۶۵ نفر از قهرمانان منتخب تیم‌های اول سراسر کشور که از بین بیست هزار کارگرن و مردان انتخاب و در تاریخ دوم دیماه تهران آمدند و در مسابقات سومین دوره قهرمانی کارگران شرکت نمودند والا حضرت شاهپور غلامرضا پهلوی ریاست عالی شورای ورزش و تفریحات سالم بعد از ظهر روز یکشنبه سوم دیماه این مسابقات را در یک اجتماع بزرگ و پر شور و استادیوم ورزشی کارگران افتتاح نمودند و تا غروب شنبه دهم دیماه ۱۳۵۱ ادامه داشت در این مسابقات مانند مسابقات قهرمانی جهانی بطور واقع میتوانیم بگوئیم یک المپیک کوچک کارگری برای اولین بار در ایران تشکیل گردید از این ۶۶۵ نفر قهرمان وزارت کار و امور اجتماعی پذیرائی نموده است با افتخار ورود این ورزشکاران تهران از طرف جناب آقای دکتر کلانی دبیر کل حزب ایران نوین و سازمان کارگران ضیافت شام داده شد که موجب سپاسگزاری است از طرف جناب دکتر مجیدی وزیر کار و جناب شهردار تهران و جناب مدیر عامل شوکت دخانیات ضیافت‌های شام ترتیب داده شد جناب آقای پهلبد وزیر فرهنگ و هنر از ورزشکاران دعوت نمودند که از برنامه‌های تالار رودکی و تاتر سالن بیست و پنج شهریور استفاده

نمودند از طرف وزارت کار بمناسبت دهه انقلاب جام کارگرنام جام انقلاب سفید شاه مردم نامگذاری شده است و ۲۲ عدد کاپ بنام کاپ انقلاب ششم بهمن نامگذاری شده است که در پایان دهه اول انقلاب بدست والا حضرت شاهپور غلامرضا پهلوی به تیم های برنده اعطا میگردد کارگران در این اردوی ورزشی نظم و انضباط شایسته ای از خود نشان دادند و ثابت نمودند که در هر رشته ای قابل پیشرفت و ترقی می باشند موفقیت وزارت کار را در اجرای منویات شاهنشاه آریامهر در راه بهبود زندگی بازم بهتر برای کارگران آرزوی نمایم (احسن).

در پایان لازم میدانم کارهای انجام شده توسط اداره تفریحات سالم وزارت کار و امور اجتماعی در چند سال اخیر بغیر از مسائل و موارد ورزشی که در کلیه مسائل رفاه کارگران اقدامات شایان توجهی نموده است فهرست وار بعرض برسانم.

۱- استراحتگاههای بندر پهلوی و محمود آباد گسترش یافته است و در سال گذشته حدود بیست هزار کارگر با خانواده هایشان در تابستان از این استراحتگاهها استفاده نمودند.

۲- بزرگترین سازمان هنری کارگران بنام مرکز هنری کارگران ایران چند ماه قبل در تهران افتتاح شد در این مرکز در حال حاضر ۱۳۰ نفر کارگر شبها زیر نظرده نفر معلم که از طرف وزارت فرهنگ و هنر تعیین شده اند هنر آموزان کارگر را تعلیم میدهند.

۳- درده استان و شهرستان مراکز رفاه کارگری تأسیس یافته است و کارگران در این مراکز علاوه بر ورزش برنامه های هنری و برنامه های تعلیمی انجام میدهند.

۴- تا آخر سال ۱۳۵۱ چهار مرکز رفاه دیگر افتتاح خواهد شد.

۵- هفته ای سه شب در استادیوم کارگران تهران برای کارگران تهران فیلم سینمایی داده میشود و هر ماه بین پنج تا ده شب کارگران برنامه تئاتر دارند.

۶- وزارت کار و امور اجتماعی برای هر قسمت از امور رفاهی کارگران اساننامه ها و آئین نامه های خاصی تدوین کرده است و یک نکته مهم اینست که در جزو هیئت امناه باشگاههای کارگری استراحتگاهها کارگران عضویت

دارند و حتی در شورای عالی ورزش و تفریحات سالم کارگران ایران یک نفر نماینده مجلس شورای ملی نماینده کارگران جناب آقای مجتبی رشیدی عضویت دارد.

۷- وزارت کار و امور اجتماعی بزودی همه انجمنهای ورزشی کارگران را با اختیارات تام تشکیل خواهد داد مسلماً با تشکیل این انجمنها بازم گامی بزرگتر در راه ورزش کارگران برداشته خواهد شد (احسن).

رئیس - آقای مهندس خسروی تشریف بیاورید.
مهندس خسروی - با اجازه مقام معظم ریاست - نمایندگان محترم.

برای اینجناب کمال مباهات و افتخار است که بنماینده از طرف مردم شاهدوست و وطن پرست شهرستان الیگودرز فرارسیدن سالروز دهه انقلاب مقدس شاه و مردم را به پیشگاه مبارک رهبر عالیقدر ملت ایران شاهنشاه آریامهر تبریک و تهنیت عرض نمایم (احسن).

منشور انقلاب شاه و مردم زیر بنای مجد و عظمت دیرینه این مرز و بوم را بنیان نهاده و دهقانان از بند رسته صدای شادی و امید سر دادند و رژیم پوسیده ارباب و رعیتی از مهد آزادگان رخت بر بست. کارگر ایرانی زندگی مؤثنی یافت، زن ایرانی بحقوق حق خود رسید و تحت تعالیم و رهبری خردمندان پیشوای عظیم الشان ایران اینهمه تحولات عظیم و شکوهمند صنعتی - کشاورزی علمی - اقتصادی، هنری در این مدت کوتاه نصیب ملت عزیز ما شد و از اینراه آینده ای درخشانتر و فردائی بهتر را برای ملت نجیب و اصیل ایران انتظار داریم و به پیروزیهای تاریخی و بافتخارات علمی و صنعتی و به آفرینشهای هنری که در اجرای اهداف عالی شاهنشاه بزرگمان نصیب مان شده است مباهات میکنیم و سر بلندیم و سپاس بی پایان خود را به پیشگاه مبارکشان تقدیم میداریم.

چگونه ممکن است هم زبان بامیلیونها هم وطن آزاده خود غریب شوق و شغف بر زبان نیاوریم و قلب های خود را از شادی و سرور لبریز نسازیم و هم آهنگ و هم آوای میلیونها ایرانی پاك نهاد مراتب سپاس خود را به پیشگاه رهبر انقلاب ایران تقدیم نداریم (صحیح است - احسن)

انقلاب اصیل شاه و مردم انقلاب علم و هنر و کوشش و تلاش برای رفاه و آسایش میلیونها نفر مردم دلیر و فداکار این مرز و بوم مقدس بوده و پیشرفتها و ترقیات ده ساله اخیر که بفرمان شاهنشاه عزیز نصیب کشور و ملت گردید زبان زد خاص و عام و موجب شگفتی جهانیان است و مجد و عظمت شاهنشاهی این سرزمین کهنسال را در افکار تمام جهانیان صدچندان کرده است (صحیح است).

در جهان پرتلاطم امروز که معضلات ناشی از برخورد عقاید و آراء تشنجات بین المللی اختلافات نژادی و تهدید جنگهای خانمانسوز قسمتی از بلاها و مصائب آنرا تشکیل میدهد چگونه میتوانیم از موهبت ثبات و امنیتی که برهبری شاهنشاه عالیقدر نصیب ما شده است شکر گذار نباشیم.

میهن عزیز ما طی دو هزار و پانصد سال تاریخ پرافتخار خود هم چنان سر بلند و سرافراز بجای مانده است و همواره مهد دلبران و آزادگان بوده و عرصه پهنآوری است که گاهواره تمدن بشری را در خود جای داده و کانون فرهنگ و هنر و الهام بخش شعرا و هنرمندان بوده است و از برکات اندیشه های فیاض و تابناک شاهنشاه دانش پرور خود امروزه نام ایران و ایرانی در اقصی نقاط جهان طنین انداز است و سیمای انقلاب شکوفان اجتماعی و اقتصادی ما هر لحظه متجلی تر میشود و دردورترین نقاط کشور مدارس تازه ای تأسیس میگردد و به همت سپاهیان انقلاب نور دانش و بینش بر سراسر مملکت و خاصه مناطق روستائی آن می تابد سدهای جدید ساخته میشود، ذوب آهن ایران بکار می افتد، دانشگاهها تأسیس میشود صنعت نفت ایران مقام اصلی خود را در جهان پیدا میکند، ارتش شاهنشاهی ایران مقام شامخ خود را بین تمام دول راقیه می یابد، معادن مس و سرب و فلزات دیگر و منابع طبیعی پر ارزش ما استخراج میشود و هزاران کارخانه تازه احداث میگردد قطب های کشاورزی بوجود می آید، شرکتهای سهامی زراعی مکانیزه شدن کشور و عمران و آبادی را نوید می دهد و شرکتهای تعاون روستائی زندگی زارعین کشور را بهبود کامل می بخشد و در سازندگی ایران نوین شور و شغفی که در خور انقلاب اصیل و خجسته ما است بچشم می خورد از

اینروست که تمام آحاد و افراد ملت ایران دهه انقلاب شاه و مردم را با فرو شکوه هر چه تمامتر جشن میگیرند و بدینوسیله بنام جهانیان ثابت می کنیم که علیرغم دشمنان خائن و بدنهاد ایران ملت عزیز ما سربازان جانباز و فداکار شاهنشاه محبوب خود هستند و زیر لوای پرچم مقدس ایران با مجاهدت و فداکاری و از خود گذشتگی تحت رهبری شاهنشاه عالیقدر خود بر همه مشکلات و معضلات و ناملازمات زمان انشاء الله فایز خواهند آمد و بدر و آوازه طلائی تمدن بزرگ که خواست شاهنشاه عزیزمان می باشد انشاء الله در آتیه نزدیکی خواهیم رسید. در خاتمه عرایض نیاز مندیهای شهرستان الیگودرز حوزه انتخابیه خود را بطور اختصار و فهرست وار بعرض جناب آقای هویدا نخست وزیر محبوب و وزراء محترم کابینه ایشان می رسانم و در عین حال از جناب آقای دکتر ولیان وزیر محترم تعاون و امور روستاها و جناب آقای مهندس خلخالی معاونت محترم وزارت تعاون و امور روستاها که بفرمان مبارک شاهنشاه آریامهر با ایجاد دو شرکت سهامی زراعی وسیع در خطه زرخیز شهرستان الیگودرز موجب مکانیزه شدن کشاورزی و بالا رفتن سطح تولیدات کشاورزان و عمران و آبادی این منطقه شده اند تشکر می نمایم و چون منطقه الیگودرز بعلت موجودیت طبیعی خود استعداد تشکیل چندین شرکت سهامی زراعی دیگر را هم دارد علیهذا امیدوار است در اینمورد هم در آتیه اقدام فرمایند همچنین از جناب آقای مهندس شالچیان وزیر محترم راه و جناب آقای مهندس وثیق معاونت محترم وزارت راه که در سال جاری دستور ایجاد راه فرعی الیگودرز به شول آباد مرکز بخش زز و ماهر و راصادر و عملا در سال جاری قسمت عمده ای از راه فرعی مذکور ساخته شده تشکر می نمایم راه مذکور کلا قریب به ۸۵ کیلومتر خواهد بود که با ایجاد راه فرعی فوق الذکر در حدود سی هزار نفر از مردم شاهدوست و وطنپرست بخش زز و ماهر که یکی از مناطق بسیار زیبا و در عین حال منطقه کشاورزی و دامداری بسیار خوبی می باشد و قرنهای جاده ارتباطی با شهر خود نداشته اند بدینوسیله بشهر الیگودرز وصل می شوند و ایجاد این راه فرعی که در

حقیقت باید آنرا راه اصلی نام گذاشت موجب عمران و آبادی منطقه مذکور خواهد شد و در اقتصاد شهرستان الیگودرز بسیار مؤثر خواهد بود همچنین از جناب خانم فرخ و پارسی وزیر محترم آموزش و پرورش که در سال گذشته و سال جاری با اعزام بیش از پانزده نفر لیسانسیه و حواله اعتبارات قابل توجه برای ساختمان دبیرستانها و دبستانها در شهر الیگودرز و قراء و قصبات آن موجب رضایت و رفاه خانواده های دانش آموزان این شهرستان گردیده اند کمال تشکر و امتنان را دارد و مسلماً در سالهای آتی با برنامه های وسیعتر برنامه های آموزش و پرورش در این شهرستان اجرا خواهد شد اکنون نیازمندیهای این شهرستان را فهرست وار تقدیم می دارد.

۱- ایجاد آب بند بر روی رودخانه معروف به مور زرین و دره دانی را که قبلاً هم مطالعات و بررسیهای فنی روی آن تا حدودی انجام گردیده با ساختن آب بند مذکور کمبود آب مورد نیاز جهت امور کشاورزی و باغات شهر الیگودرز و دهات تابعه آن که از آب مذکور مشروب می شوند تأمین خواهد شد.

۲- تأمین برق شبانه روزی شهر الیگودرز و بخش های تابعه آن (ازنا - چمن سلطان - شول آباد و غیره)

۳- توسعه و تکمیل لوله کشی در شهر الیگودرز و بخش های تابعه آن (ازنا - چمن سلطان - شول آباد و غیره)

۴- تکمیل اسفالت خیابانها و کوچه های شهر الیگودرز و ازنا و بخشهای تابعه.

۵- ساختن درمانگاههای بهداشتی در مناطق عشایری از قبیل بخش زروماهر و بخش زلفی در مراکز بخش ها.

۶- تکمیل جاده فرعی الیگودرز بشمول آباد در سال آتی و ایجاد راههای فرعی بین ازنا به شانزند و همچنین احداث راه فرعی الیگودرز به قلعه پاچه زلفی

۷- تکمیل و تجهیز بیمارستان و زایشگاه شهر الیگودرز و درمانگاههای ازنا و چمن سلطان و سایر بخش های تابعه.

۸- ایجاد چندین درمانگاه بهداشتی از ثابت بنا سیار در مناطق عشایری در مراکز بخش های زروماهر و زلفی (شول آباد - قلعه پاچه - قباگرگ).

۹- ایجاد راههای فرعی بین قراء و قصبات تابعه شهرستان الیگودرز.

۱۰- اسفالت کامل راه الیگودرز به خمین و راه الیگودرز بازنا و ازنا به درود.

۱۱- تکمیل ساختمان استادیوم ورزشی شهر الیگودرز و احداث استادیوم ورزشی در شهر ازنا.

۱۲- تأسیس و ساختمان خانه جوانان در شهرهای الیگودرز و ازنا.

۱۳- ایجاد ایستگاههای دامپزشکی و دامپروری جهت تأمین نیازمندیهای دامداران و توسعه دام داری در بخش های مستعد این شهرستان.

۱۴- ایجاد تعمیرگاه کشاورزی در مرکز شهر بانیه و وسایل کامل و کافی و وسایل یدکی و اعزام متخصصین فنی مربوطه در حال حاضر صدها تراکتور و ماشین آلات کشاورزی در بخش های مربوطه مشغول بکار هستند ولی از لحاظ تعمیرات فنی در زحمت می باشند.

۱۵- تکمیل ساختمان سد ساحلی شهر الیگودرز و ایجاد پلهای مربوطه روی رودخانه داخل شهر.

۱۶- ایجاد حداقل ۶۰ دستگاه خانه های سازمانی برای کارمندان دولت در شهر الیگودرز و ازنا.

۱۷- بنای ساختمانهای دولتی از محل اعتبارات وزارتخانه های مربوطه در شهر الیگودرز و ازنا.

۱۸- ایجاد دو دبیرستان حرفه ای برای تربیت کارآموزانی در شهر الیگودرز و ازنا.

۱۹- ایجاد دانش سرای کشاورزی در مرکز شهر الیگودرز.

۲۰- ایجاد دستانها و دبیرستانها در بخش های تابعه بخصوص در مناطق عشایری (احسن)

۳- تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - نسبت به صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون آبادانی و مسکن راجع به لایحه تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و ارسال به مجلس سنا

رئیس - وارد دستور میشویم گزارش شوردوم تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون آبادانی و مسکن به مجلس شورای ملی.

کمیسیون آبادانی و مسکن در جلسه ۲۹ آذرماه ۱۳۵۱ با حضور معاون وزارت آبادانی و مسکن لایحه شماره ۱۶۸۳۲ - ۳/۲۰ - ۱۳۵۱ دولت راجع به تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران را که گزارش شوردوم اول آن به شماره ۳۸۷ چاپ شده است با توجه به پیشنهادهای رسیده مطرح کرد و با اصلاحاتی بشرح زیر مورد تصویب قرار داد.

اینک گزارش شوردوم آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.

ماده ۱۵- نظر بضرورت هماهنگی کردن برنامه های شهرسازی بمنظور ایجاد محیط زیست بهتر برای مردم کشور و همچنین سعی در اعتلای هنر معماری ایران از طریق شناخت سبکهای مختلف معماری سنتی و ملی و ارائه ضوابط و جنبه های اصیل آن یاد نظر گرفتن روشهای نوین علمی و فنی و در نتیجه یافتن شیوه های اصولی و مناسب ساختمانی در مناطق مختلف کشور با توجه به شرایط اقلیمی و طرز زندگی و مقتضیات محلی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران تأسیس میشود.

ماده ۲- وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران بشرح زیر است:

۱- تهیه پیشنهاد های لازم در مورد سیاست کلی شهرسازی برای طرح در هیأت وزیران.

۲- اظهار نظر نسبت به پیشنهادها و لوایح شهرسازی و مقررات مربوط به طرحهای جامع شهری که شامل منطقه بندی، نحوه استفاده از زمین، تعیین مناطق صنعتی، بازرگانی، اداری، مسکونی، تأسیسات عمومی، فضای سبز و سایر نیازمندیهای عمومی شهر میباشد.

۳- بررسی و تصویب نهائی طرحهای جامع شهری و تغییرات آنها خارج از حدود نقشه های تفصیلی.

۴- تصویب معیارها و ضوابط و آئین نامه های شهرسازی.

ماده ۳- اعضای شورای عالی شهرسازی و معماری ایران عبارتند از:

۱- وزیر آبادانی و مسکن

۲- وزیر کشور

۳- وزیر اقتصاد

۴- وزیر فرهنگ و هنر

۵- وزیر آب و برق

۶- وزیر کشاورزی و منابع طبیعی

۷- وزیر جنگ

۸- مدیر عامل سازمان برنامه

ریاست شورای عالی شهرسازی و معماری ایران با وزیر آبادانی و مسکن خواهد بود.

تبصره ۱- در مورد بررسی طرح های جامع شهری و تغییرات آنها نظرات استاندار یا فرماندار کل و انجمن شهرستان و انجمن شهر و شهردار و کارشناسان ذیصلاح وزارتخانه های مربوط کسب و مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲- جلسات شورا با حضور اکثریت اعضا رسمیت خواهد داشت و تصمیمات شورا با حداقل ۵ رأی معتبر خواهد بود.

تبصره ۳- در صورتیکه هر یک از اعضای شورا نتواند شخصاً در هر یک از جلسات شورا شرکت کند یکی از معاونان خود را بعنوان قائم مقام به شورا اعزام خواهند داشت.

ماده ۴- وزارت آبادانی و مسکن بجای دبیرخانه شورای عالی شهرسازی در تشکیلات خود واحدی ایجاد میکند که تحت نظر معاون شهرسازی و معماری آن وزارت وظایف زیر را انجام دهد.

۱- بررسی و اظهار نظر در مورد طرح های جامع شهری از طریق کمیته های فنی که اعضای آن بانتخاب اعضای شورای عالی شهرسازی و مؤسسات ذیربط تعیین میشوند.

۲- تهیه معیارها و ضوابط و آئین نامه های شهرسازی.

۳- نظارت در تهیه طرحهای شهری (اعم از جامع و تفصیلی) و جلب نظر انجمن شهر و شهرداری مربوط در حین تهیه طرحهای تفصیلی.

۴- نظارت در اجرای مراحل مختلف طرحهای تفصیلی شهری.

۵- ابلاغ مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران بوزارتخانه‌ها و سازمانهای مسئول و ارشاد و راهنمایی دستگاههای مربوط در مورد مسائل ناشی از اجرای طرحهای جامع شهری.

۶- ایجاد يك مركز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری.

۷- جمع آوری اطلاعات و آمار اقتصادی و اجتماعی و شهرسازی و معماری

۸- تشکیل نمایندگانها از کارهای مختلف معماری و شهرسازی با همکاری سازمانهای مربوط و انجام مسابقات شهرسازی و معماری و تشکیل کنفرانسهای لازم بمنظور نیل بهدفعهای مذکور در این قانون.

تبصره- شهرداری پایتخت از شمول بند ۴ و طرحهای تفصیلی موضوع بند ۳ مستثنی میباشد.

ماده ۵- بررسی و تصویب طرحهای تفصیلی شهری و تغییرات آنها در هر استان یا فرمانداریکل (با استثنای پایتخت) بوسیله کمیسیون برباست استاندار یا فرماندار کل و عضویت رئیس انجمن شهرستان و شهر و شهردار و نمایندگان وزارت فرهنگ و هنر و آبادانی و مسکن و نماینده مهندس مشاور تهیه کننده طرح انجام می شود. این تغییرات اگر در اساس طرح جامع شهری مؤثر باشد باید بتأیید شورای عالی شهرسازی برسد.

ماده ۶- شهرداریها مکلف با اجرای مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران طبق مفاد ماده ۲ می باشند. در مورد نقشه های تفصیلی آن قسمت که بتصویب انجمن شهر برسد برای شهرداری لازم الاجراء خواهد بود.

تبصره - در موارد ابهام و اشکال و اختلاف نظر در نحوه اجرای طرحهای جامع و تفصیلی شهری موضوع در شورای عالی شهرسازی مطرح و نظر شورای عالی قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۷- کلیه سازمانهای دولتی و وابسته بدولت مکلفند در صورت درخواست وزارت آبادانی و مسکن هر نوع اطلاعات مربوط بوظایف شورای عالی شهرسازی و معماری را در اختیار وزارت مذکور بگذارند.

ماده ۸- عقد قراردادهای مربوط بنقشه های جامع

شهری بامهندسین مشاور و همچنین تهیه شرح وظیفه فنی برای تهیه طرحهای مذکور موکول بکسب نظر از وزارت آبادانی و مسکن خواهد بود.

ماده ۹- آئین نامه اجرائی این قانون از طرف وزارت آبادانی و مسکن و وزارت کشور تهیه و پس از تأیید شورای عالی شهرسازی و معماری بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۰- مواد ۹۷ و ۹۸ اصلاح پاره ای از مواد قانون شهرداری و قوانین و مقررات مغایر با مفاد این قانون از تاریخ تصویب این قانون ملغی است. مخر کمیسیون آبادانی و مسکن - مهندس احتشام شهیدی گزارش شور دوم از کمیسیون فرهنگ و هنر

بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۵ دیماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۸۷ چاپ شده است مطرح و اصلاحات کمیسیون آبادانی و مسکن را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش شور دوم آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر

گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد

بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه ۵ دیماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۸۷ چاپ شده است مطرح و اصلاحات کمیسیون آبادانی و مسکن را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیک پور

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی کمیسیون کشور در جلسه ۲۹ آذرماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۸۷ چاپ شده است مطرح و اصلاحات کمیسیون

آبادانی و مسکن را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش شور دوم آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخر کمیسیون کشور - غضنفری

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای امور اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۵ دیماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۸۷ چاپ شده است مطرح و اصلاحات کمیسیون آبادانی و مسکن را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضایی زاده

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱- نظر بضرورت هماهنگ کردن برنامه های شهرسازی بمنظور ایجاد محیط زیست بهتر برای مردم کشور و همچنین سعی در اعتلای هنر معماری ایران از طریق شناخت سبکهای مختلف معماری سنتی و ملی و

ارائه ضوابط و جنبه های اصیل آن بادر نظر گرفتن روشهای نوین علمی و فنی و در نتیجه یافتن شیوه های اصولی و مناسب ساختمانی در مناطق مختلف کشور با توجه به شرایط اقلیمی و طرز زندگی و مقتضیات محلی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران تأسیس میشود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده اول رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲- وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران بشرح زیر است:

۱- تهیه پیشنهادهای لازم در مورد سیاست کلی شهرسازی برای طرح در هیأت وزیران.

۲- اظهار نظر نسبت به پیشنهادها و لوایح شهرسازی و مقررات مربوط بطرحهای جامع شهری که شامل منطقه

بندی نحوه استفاده از زمین - تعیین مناطق صنعتی - بازرگانی - اداری - مسکونی - تأسیسات عمومی - فضای سبز و سایر نیازمندیهای عمومی شهر میباشد.

۳- بررسی و تصویب نهائی طرحهای جامع شهری و تغییرات آنها خارج از حدود نقشه های تفصیلی.

۴- تصویب معیارها و ضوابط و آئین نامه های شهرسازی.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده دوم رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳- اعضای شورای عالی شهرسازی و معماری ایران عبارتند از:

۱- وزیر آبادانی و مسکن

۲- وزیر کشور

۳- وزیر اقتصاد

۴- وزیر فرهنگ و هنر

۵- وزیر آب و برق

۶- وزیر کشاورزی و منابع طبیعی

۷- وزیر جنگ

۸- مدیر عامل سازمان برنامه

ریاست شورای عالی شهرسازی و معماری ایران با وزیر آبادانی و مسکن خواهد بود.

تبصره ۱۶ - در مورد بررسی طرحهای جامع شهری و تغییرات آنها نظرات استاندار یا فرماندار کل و انجمن شهرستان و انجمن شهر و شهردار و کارشناسان ذیصلاح وزارتخانه های مربوط کسب و مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲۵ - جلسات شورا با حضور اکثریت اعضاء رسمیت خواهد داشت و تصمیمات شورا با حداقل ۵ رأی معتبر خواهد بود.

تبصره ۳۵ - در صورتیکه هر يك از اعضای شورا نتواند شخصاً در هر يك از جلسات شورا شرکت کند یکی از معاونان خود را بعنوان قائم مقام به شورا اعزام خواهند داشت.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) بماده ۳ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴- وزارت آبادانی و مسکن بجای دبیرخانه شورایعالی شهرسازی در تشکیلات خود واحدی ایجاد میکند که تحت نظر معاون شهرسازی و معماری آن وزارت وظایف زیر را انجام دهد.

۱- بررسی و اظهار نظر در مورد طرح های جامع شهری از طریق کمیته های فنی که اعضای آن بانتخاب اعضای شورایعالی شهرسازی و مؤسسات ذربط تعیین میشوند.

۲- تهیه معیارها و ضوابط و آئین نامه های شهر سازی.

۳- نظارت در تهیه طرحهای شهری (اعم از جامع و تفصیلی) و جلب نظر انجمن شهر و شهرداری مربوط در حین تهیه طرحهای تفصیلی.

۴- نظارت در اجرای مراحل مختلف طرحهای تفصیلی شهری.

۵- ابلاغ مصوبات شورایعالی شهرسازی و معماری ایران بوزارتخانهها و سازمانهای مسئول و ارشاد و راهنمایی دستگاههای مربوط در مورد مسائل ناشی از اجرای طرحهای جامع شهری.

۶- ایجاد یک مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری.

۷- جمع آوری اطلاعات و آمار اقتصادی و اجتماعی و شهرسازی و معماری.

۸- تشکیل نمایشگاهها از کارهای مختلف معماری و شهرسازی با همکاری سازمانهای مربوط و انجام مسابقات شهرسازی و معماری و تشکیل کنفرانسهای لازم بمنظور نیل بهدفهای مذکور در این قانون.

تبصره - شهرداری پایتخت از شمول بند ۴ و طرح های تفصیلی موضوع بند ۳ مستثنی میباشد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۴ رأی می گیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵- بررسی و تصویب طرح های تفصیلی شهری و تغییرات آنها در هر استان یا فرمانداریکل (باستثنای پایتخت) بوسیله کمیسیون بریاست استاندار یا فرماندارکل و بعضویت رئیس انجمن شهرستان و شهر و شهردار و نمایندگان وزارت فرهنگ و هنر و آبادانی و مسکن و نماینده مهندس مشاور تهیه کننده طرح انجام می شود. این تغییرات اگر در اساس طرح جامع شهری مؤثر باشد باید بتأیید شورایعالی شهرسازی برسد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶- شهرداریها مکلف بساجرای مصوبات شورایعالی شهرسازی و معماری ایران طبق مفاد ماده ۲ می باشند. در مورد نقشه های تفصیلی آنقسمت که بتصویب انجمن شهر برسد برای شهرداری لازم الاجراء خواهد بود.

تبصره - در موارد ابهام و اشکال و اختلاف نظر در نحوه اجرای طرحهای جامع و تفصیلی شهری موضوع در شورایعالی شهرسازی مطرح و نظر شورایعالی قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷- کلیه سازمانهای دولتی و وابسته بدولت مکلفند در صورت درخواست وزارت آبادانی و مسکن هر نوع اطلاعات مربوط بوظایف شورایعالی شهرسازی و معماری را در اختیار وزارت مذکور بگذارند.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۷ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸- عقد قراردادهای مربوط بنقشه های جامع

شهری با مهندسين مشاور و همچنین تهیه شرح وظیفه فنی برای تهیه طرحهای مذکور موکول بکسب نظر از وزارت آبادانی و مسکن خواهد بود.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۸ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹- آئین نامه اجرائی این قانون از طرف وزارت آبادانی و مسکن و وزارت کشور تهیه و پس از تأیید شورایعالی شهرسازی و معماری بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۹ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰- مواد ۹۷ و ۹۸ اصلاح باره ای از مواد قانون شهرداری و قوانین و مقررات مغایر با مفاد این قانون از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۱۰ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است. نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم، خانها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۵ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون آبادانی و مسکن راجع به لایحه اصلاح قانون واگذاری اراضی و ابنیه دولتی بمؤسسات خیریه و درمانی مصوب اسفند ۱۳۴۳ و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اصلاح قانون واگذاری اراضی و ابنیه دولتی بمؤسسات خیریه و درمانی مصوب اسفند ۱۳۴۳ مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون آبادانی و مسکن بمجلس شورای ملی

کمیسیون آبادانی و مسکن در جلسه ۲۹ آذر ماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر بهرون معاون وزارت آبادانی و مسکن لایحه شماره ۴۸۵۲-۱۳۵۱/۳/۸ دولت ارسالی از مجلس سنا راجع باصلاح قانون واگذاری اراضی و ابنیه دولتی بمؤسسات خیریه و درمانی مصوب اسفند ۱۳۴۳ را که گزارش شور اول آن بشماره ۵۰۶ چاپ شده است مطرح کرد و مصوبه شور اول را عیناً بشرح زیر بتصویب رسانید.

این گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

لایحه قانون اصلاح قانون واگذاری اراضی و ابنیه دولتی بمؤسسات خیریه و درمانی مصوب اسفند ۱۳۴۳

ماده ۱ و احده - بدولت اجازه داده میشود از ابنیه و اراضی متعلق بخود که مورد احتیاج نباشد بمنظور ایجاد تأسیسات و استفاده بمؤسسات عام المنفعه - خیریه - درمانی - فرهنگی - آموزشی - ورزشی - امدادی و اجتماعی که بصورت غیر انتفاعی اداره شوند بنا به پیشنهاد وزارت آبادانی و مسکن و تصویب هیأت وزیران بدون اخذ بها واگذار نماید - ابنیه و اراضی واگذار شده و مستحذات در آن عیناً و منفعتاً تحت هیچ عنوان قابلیت انتقال بغیر ندارد.

تبصره ۱ - مساحت زمین مورد تقاضا ومدت لازم برای ایجاد تأسیسات در آن به تشخیص وزارت آبادانی و مسکن باید متناسب با طرح مربوط باشد.

تبصره ۲ - مؤسسه عام المنفعه تقاضاکننده زمین باید اعتبار لازم را برای اجرای طرح خود در اختیار داشته باشد.

تبصره ۳ - در صورتیکه ظرف مدت مقرر در تصویب نامه طرح مربوط اجرا نشود و یا برخلاف منظوری که از واگذاری آن بوده است مورد استفاده قرار گیرد ابنیه و اراضی و مستحذات واقع در آن بدولت مسترد خواهد شد.

تبصره ۴ - در صورت انحلال یا رفع نیاز مؤسسه تقاضاکننده ابنیه و اراضی و مستحذات واقع در آن بدولت مسترد خواهد شد.

تصوه ۵ - اراضی دولتی واقع در خارج از محدوده شهرها از شمول مقررات این قانون مستثنی است و در مورد واگذاری آنها طبق قوانین و مقررات مربوط عمل خواهد شد.

مخبر کمیسیون آبادانی و مسکن - مهندس احتشام شهیدی گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۵ دیماه ۱۳۵۱ باحضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح قانون واگذاری اراضی وابسته دولتی بمؤسسات خیریه و درمانی مصوب اسفند ۱۳۴۳ را که گزارش شورای اول آن بشماره ۵۰۶ چاپ شده است مطرح و گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۷ دیماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح قانون واگذاری اراضی وابسته دولتی بمؤسسات خیریه و درمانی مصوب اسفند ۱۳۴۳ را که گزارش شور اول آن بشماره ۵۰۶ چاپ شده است مطرح و گزارش کمیسیون آبادانی و مسکن را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - ماده واحده مطرح است، نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ نمی شود. (اسامی خانمها و آقایان نمایندگان بترتیب زیر وسیله منشی «آقای مهندس صائبی» اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: مهندس فرخ - فرنود - دکتر فروزین - فهیمی - قاضی زاده - قدردان - خانلر قراچورلو - محمدولی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی - کسرائی

کلاتر هرمزی - کمالوند - کورانلو - کورس - مهندس کیاب - دکتر کیان - کیوان - دکتر لقمان ادهم - دکتر متین - مجد محدث زاده - محسنی مهر - دکتر مرتضوی - مرندی - اکبر مسعودی - دکتر مشایخی - مظاهری - مظهری - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمید معینی - مهندس معینی زنده - دکتر منتظری - دکتر موثقی - مجید موسوی - موسوی ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی اردستانی - میرافضل - ناروئی - ناصرزاده - دکتر ناوی - دکتر نایبی - دکتر نجیمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک پور - نیک روش - دکتر وحیدنیا - دکتر وفا - تیمسار همایونی - دکتر گانگیک - دکتر یزدان پناه - دکتر زرین پور - دکتر زعفرانلو - دکتر زهرائی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - محمد مهدی سعادت - محمد رضا سعادت فرد - دکتر سعید سعیدوزیری - خانم نیره سعیدی - دکتر سنگ - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس شهرستانی - شیخ الاسلامی - صائب - مهندس صائبی - دکتر صالحی - دکتر میروجیه الله صدر - صدیقیانی زاده - دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - دکتر محمود ضیائی - دکتر رازانی - خانم دکتر طالقانی - طلوعی - عباس میرزائی - عزیز مرادی - دکتر عسکری - دکتر علومی - دکتر غنی - فتوحی - عبدالحسین آموزگار - خانم دکتر آصف زاده - خانم ابتهاج سمعی - مهندس احتشام شهیدی - احمد - احمدی - اخلاقی - ادیب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - اسعد رزم آرا - دکتر اسکوتیان - اسلامی نیا - دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر المونی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء شیرازی - اهری ایمان زهرائی - بدرخانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی برومند - مهندس علی برومند - بوداغ زاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر حبیب اله بهبهانی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر بهزادی - بهنیا - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پرتو اعظم

مهندس پروشانی - پزشکی - پسیان - دکتر پناهی - پور بابائی - پور بردباری - دکتر پیر - پیر زاده - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - جندقی - خانم جهانبانی - جهانشاهی - جهانی - چنگیزی - دکتر حاتم - دکتر حبیب الهی - تیمسار حکیمی - حی - حیدری - خانقاهی - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - خورشید - داروئی - دشتی - دولتشاهی - دولو - دیبیم - ذوالفقاری - دکتر راد - دکتر رشتی - دکتر رشید یاسمی - حسام الدین رضوی - رفیعی - دکتر رهنوردی - ریاضی - ریگی - مهندس عباس زاهدی - دکتر آزاد - محمد علی آموزگار - دکتر ابوالهدی لنگرودی - احتشامی - اخوی - خانم طلعت اسدی - اکبر امام مردوخ - بختیار بختیارها - پرویزی - تژده - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسماعیل خزیمه - دکتر رئیسی - رامبد مهندس رهبر - زهتاب فرد - ساگینیان - حاج کریم بخش سعیدی - دکتر شریف امامی - شیخ رضائی - صادقی - دکتر فضل الله صدر - طباطبائی دیبا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهاد پور - دکتر محقق - دکتر موسوی امین - نامور - نجدشینیانی.

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید).

آراء موافق ۲۲۰ رأی.

رئیس - لایحه با ۲۲۰ رأی موافق (باتفاق آراء) تصویب شد. برای تصویب مجدد بمجلس سنا فرستاده میشود.

موافقین - خانمها و آقایان:

دکتر آزاد - محمد علی آموزگار - دکتر ابوالهدی لنگرودی - احتشامی - اخوی - خانم طلعت اسدی - اکبر - امام مردوخ - بختیار بختیارها - پرویزی - تژده - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسماعیل خزیمه - دکتر رئیسی - رامبد - مهندس رهبر - زهتاب فرد - ساگینیان - حاج کریم بخش سعیدی - دکتر شریف امامی - شیخ رضائی - صادقی - دکتر فضل الله صدر - طباطبائی دیبا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهاد پور - دکتر محقق - دکتر موسوی امین - نامور - نجدشینیانی - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی -

دکتر پرتو اعظم - مهندس پروشانی - پزشکی - پسیان - دکتر پناهی - پور بابائی - پور بردباری - دکتر پیر - پیر زاده - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسماعیل جلالی - جندقی - خانم جهانبانی - جهانشاهی - جهانی - چنگیزی - دکتر حاتم - دکتر حبیب الهی - تیمسار حکیمی - حی - حیدری - خانقاهی - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - خورشید - داروئی - دشتی - دولتشاهی - دولو - دیبیم - ذوالفقاری - دکتر راد - دکتر رشتی - دکتر رشید یاسمی - حسام الدین رضوی - رفیعی - دکتر رهنوردی - ریاضی - ریگی - مهندس عباس زاهدی - دکتر زرین پور - دکتر زعفرانلو - دکتر زهرائی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - محمد مهدی سعادت - محمد رضا سعادت فرد - دکتر سعید سعیدوزیری - خانم نیره سعیدی - دکتر سنگ - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس شهرستانی - شیخ الاسلامی - صائب - مهندس صائبی - دکتر صالحی - دکتر میروجیه اله صدر - صدیقیانی زاده - دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - دکتر محمود ضیائی - رازانی - خانم دکتر طالقانی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - عزیز مرادی - دکتر عسکری - دکتر علومی - دکتر غنی - فتوحی - مهندس فرخ فرنود - دکتر فروزین - فهیمی - قاضی زاده - قدردان - خانلر قراچورلو - محمدولی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی - کسرائی - کلاتر هرمزی - کمالوند - کورانلو - کورس - مهندس کیاب - دکتر کیان - کیوان - دکتر لقمان ادهم - دکتر متین - مجد - محدث زاده - محسنی مهر - دکتر مرتضوی - مرندی - اکبر مسعودی - دکتر مشایخی - مظاهری - مظهری - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمید معینی - مهندس معینی زنده - دکتر منتظری - دکتر موثقی - مجید موسوی - موسوی ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی اردستانی - میرافضل - ناروئی - ناصرزاده - دکتر ناوی - دکتر نایبی - دکتر نجیمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک پور - نیک روش - دکتر وحیدنیا - دکتر وفا - تیمسار همایونی - دکتر گانگیک - دکتر یزدان پناه - عبدالحسین آموزگار - خانم دکتر

آصف زاده - خانم ابتهاج سمیعی - مهندس احتشام شهیدی - احمد - احمدی - اخلاقی - ادیب سمیعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - اسعدوزم آرا - دکتر اسکوئیان - اسلامی نیا - دکتر اعتمادی - خانم

اقبال - دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء شیرازی - اهری - ایمان زهرائی - بدرخانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی برومند - مهندس علی برومند - بوداغ زاده - بو شهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر حبیب اله بهبهانی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر بهزادی - بهنیا .

رئیس - آقای مهندس آموزگار فرمایشی دارید بفرمائید .

مهندس کورس آموزگار (وزیر آبادانی و مسکن) - با اجازه مقام ریاست، بنده وظیفه خود میدانم از کلبه نمایندگان محترم مجلس شورای ملی اعم از اقلیت و اکثریت از تصویب این دولاچه تشکر بکنم و از امان نظر و راهنمایی هائی که در این دولاچه کردند صمیمانه تشکر بکنم (احسن) .

۶- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع به لایحه مجازات اخلاخ کنندگان در تأسیسات آب و برق و گاز و مخابرات کشور و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش کمیسیون راجع به مجازات اخلاخ کنندگان در تأسیسات آب و برق و گاز و مخابرات کشور مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی
کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۵ آذرماه ۱۳۵۱ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و آقای دکتر اهری معاون وزارت آب و برق لایحه شماره ۳۷۷۶۸-۲/۹/۱۳۵۰ دولت راجع بمجازات اخلاخ کنندگان در تأسیسات آب و برق و گاز و مخابرات کشور را که قبلاً بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و بمجلس

سنا اصلاحاتی در آن بعمل آورده بود مورد رسیدگی قرار داد و اصلاحات آن بمجلس رانصوب کرد .

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

قانون مجازات اخلاخ کنندگان در تأسیسات آب و برق و گاز و مخابرات کشور

ماده ۱۵۵۱ - هر کس بم منظور اخلاخ در نظم و امنیت عمومی در تأسیسات فنی آب و برق و گاز و مخابرات دولتی و وسائل و متعلقات آنها اعم از سد و کانال و انشعاب لوله کشی و دستگاههای تولید و توزیع و انتقال آنها و همچنین دستگاههای مخابراتی و ارتباطات مملکتی از قبیل تلفن و تلگراف و رادیو و تلویزیون و مکر و ویو و وسائل مربوط که بهزین دولت یا با سرمایه مشترک دولت و بخش خصوصی یا از طرف بخش خصوصی بم منظور استفاده عمومی ایجاد شده مرتکب تخریب یا ایجاد حریق یا از کار انداختن و یا هر نوع خرابکاری دیگر بشود بحسب مجرد از سه تا ده سال محکوم میشود و چنانچه مرتکب از کارکنان سازمانهای مربوط باشد بحداکثر مجازات مقرر محکوم خواهد شد .

در صورتی که اقدامات مذکور منتهی بمرگ شخص یا اشخاص شود مجازات مرتکب اعدام خواهد بود .

ماده ۲۵۵ - رسیدگی بجرائم مندرج در ماده فوق در صلاحیت دادگاههای نظامی است .

ماده ۳۵۵ - هر کس وسائل مربوط بتأسیسات مذکور در ماده ۱۵۵۱ این قانون را بدون آنکه منظور او اخلاخ در نظم و امنیت عمومی باشد سرقت نماید و یا با علم به مسروق بودن بنحوی از انحاء تحصیل یا مخفی کند و یا مورد معامله قرار دهد بر حسب مورد بمجازتهای مقرر در قانون مجازات عمومی محکوم خواهد شد .

ماده ۴۵۵ - در صورتی که جرائم مذکور در این قانون بموجب قوانین دیگر مستلزم مجازات شدیدتر باشد مرتکب بمجازات اشد محکوم میشود .

ماده ۵۵۵ - از تاریخ اجرای این قانون ، قانون

مجازات قطع و تخریب وسائل مخابرات و برق مصوب ۱۳۳۷ ملغی است .

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی گزارش از کمیسیون آب و برق

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آب و برق در جلسه ۳۰ آذرماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر اهری معاون وزارت آب و برق اصلاحات مجلس سناراجع به لایحه مجازات اخلاخ کنندگان در تأسیسات آب و برق و گاز و مخابرات کشور را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در اینمورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون آب و برق - مهندس فرخ

گزارش از کمیسیون پست و تلگراف و تلفن

بمجلس شورای ملی

کمیسیون پست و تلگراف و تلفن در جلسه ۵ دیماه ۱۳۵۱ با حضور آقای کشاورزبان معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن و آقای دکتر اهری معاون وزارت آب و برق اصلاحات مجلس سناراجع به لایحه مجازات اخلاخ کنندگان در تأسیسات آب و برق و گاز و مخابرات کشور را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در اینمورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون پست و تلگراف و تلفن - رضا کمالاتی

گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۵ دیماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر اهری معاون وزارت آب و برق اصلاحات مجلس سناراجع به لایحه مجازات اخلاخ کنندگان در تأسیسات آب و برق و گاز و مخابرات کشور را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در اینمورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد .

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

رئیس - نسبت به گزارش کمیسیون ها نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به گزارش کمیسیون ها رأی میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقت خواهم میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه بدولت ابلاغ میشود .

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به لایحه تأسیس صندوق پس انداز افسران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی و ارسال به مجلس سنا .

رئیس - گزارش شور دوم تأسیس صندوق پس - انداز افسران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی مطرح است ، قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۹ آذرماه ۱۳۵۱ با حضور سید کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۴۶۹۳۲ مورخ ۵۱/۸/۲۴ دولت مربوط بتأسیس صندوق پس انداز افسران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی را که گزارش شور اول آن بشماره ۵۰۸ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون تأسیس صندوق پس انداز افسران

و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی

ماده ۱۵۵۱ - صندوق پس انداز افسران ، همافران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی توسط وزارت جنگ در بانک سپه برطبق مقررات این قانون تأسیس میگردد .

ماده ۲۵۵ - درآمد صندوق پس انداز موضوع این قانون بشرح زیر است :

الف - از حقوق پرسنل:

۱ - امراء و افسران ارشد ماهانه یک هزار و پانصد (۱۵۰۰) ریال.

۲ - افسران جزء و همافران ماهانه یک هزار (۱۰۰۰) ریال.

۳ - درجه داران ماهانه پانصد (۵۰۰) ریال.

ب - از بودجه وزارت جنگ:

معادل سهم برداشت شده از حقوق هر يك از پرسنل بشرح مندرج در بند بالا.

ماده ۳ - وجوه پس انداز از طرف ارتش شاهنشاهی بصورت سپرده ثابت و بنام صاحب پس انداز اعم از سهم پرسنل و سهم وزارت جنگ بطور جداگانه در بانک سپه

تودیع میگردد و بهره آن برابر مقررات بانکی و با توافق وزارت جنگ و بانک سپه محاسبه و موجودی صاحب پس انداز افزوده می شود.

ماده ۴ - وجوهی که در اجرای این قانون برای هر يك از افسران ، همافران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی پس انداز می شود فقط در خاتمه خدمت در ارتش شاهنشاهی (بازنشستگی ، معلولیت ، باز خرید و انتقال) با بهره متعلقه بآنان پرداخت خواهد شد.

تبصره - استعفا کنندگان و اخراج شدگان فقط حق دریافت وجوهی را که از حقوق آنان کسر شده است با اضافه بهره متعلقه بآن خواهند داشت.

ماده ۵ - در صورت فوت صاحبان پس انداز وجوهی که بنام آنان پس انداز شده است اعم از پرداختی پرسنل و پرداختی وزارت جنگ با بهره متعلقه بطور مساوی بین وراثت آنان تقسیم خواهد شد.

تبصره ۱ - منظور از وراثت مذکور در این ماده کسانی می باشند که برابر قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی استحقاق دریافت مستمری دارند.

تبصره ۲ - در صورتیکه متوفی فاقد وراثت مندرج در تبصره ۱ این ماده باشد سهم پرداختی او و بهره متعلقه بآن جزو ماترک متوفی محسوب می شود.

ماده ۶ - بموجودی حساب پس انداز و بهره متعلقه

بآن در موقع پرداخت هیچگونه مالیات و عوارض تعلق نمیگیرد.

ماده ۷ - کسر و تودیع وجوه مذکور در ماده ۱۳ این قانون در مورد سهم پرسنل از اول سال ۱۳۵۱ و در مورد سهم وزارت جنگ از اول سال ۱۳۵۲ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۸ - آنقسمت از وجوه پس انداز بابت سهم وزارت جنگ و بهره آن که طبق مقررات این قانون به پرسنل یا وراثت مستمری بگیران آنان قابل پرداخت نیست بترتیبی که بنا بر پیشنهاد وزارت جنگ بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید برای کمک بورثه شهداء و بازماندگان صغیر افسران و درجه داران گذار ثابت ارتش شاهنشاهی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ماده ۹ - بانک سپه موظف است برابر آئین نامه ای که با موافقت بانک مذکور بتصویب وزارت جنگ میرسد در صورت تقاضای صاحبان پس انداز بآنان وام پرداخت کند.

شرایط و مبلغ ومدت وام و بهره متعلقه در آئین نامه مزبور تعیین میگردد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری گزارش شور دوم از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۵ دی ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بتأسیس صندوق پس انداز افسران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۳ دی ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بتأسیس صندوق پس انداز افسران و درجه داران کادر ثابت ارتش

را برای شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۳ دی ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بتأسیس صندوق پس انداز افسران و درجه داران کادر ثابت ارتش

را برای شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

شاهنشاهی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - ماده اول مطرح است، قرائت میشود. (شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - صندوق پس انداز افسران ، همافران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی توسط وزارت جنگ در بانک سپه بر طبق مقررات این قانون تأسیس می گردد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - درآمد صندوق پس انداز موضوع این قانون بشرح زیر است:

الف - از حقوق پرسنل:

۱ - امراء و افسران ارشد ماهانه یک هزار و پانصد (۱۵۰۰) ریال.

۲ - افسران جزء و همافران ماهانه یک هزار (۱۰۰۰) ریال.

۳ - درجه داران ماهانه پانصد (۵۰۰) ریال.

ب - از بودجه وزارت جنگ:

معادل سهم برداشت شده از حقوق هر يك از پرسنل بشرح مندرج در بند بالا.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - وجوه پس انداز از طرف ارتش شاهنشاهی بصورت سپرده ثابت و بنام صاحب پس انداز اعم از سهم پرسنل و سهم وزارت جنگ بطور جداگانه در بانک سپه

تودیع میگردد و بهره آن برابر مقررات بانکی و بتوافق وزارت جنگ و بانک سپه محاسبه و بموجودی صاحب پس انداز افزوده می شود.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - وجوهی که در اجرای این قانون برای هر يك از افسران ، همافران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی پس انداز می شود فقط در خاتمه خدمت ارتش شاهنشاهی (بازنشستگی ، معلولیت ، باز خرید و انتقال) با بهره متعلقه بآنان پرداخت خواهد شد.

تبصره - استعفا کنندگان و اخراج شدگان فقط حق دریافت وجوهی را که از حقوق آنان کسر شده است با اضافه بهره متعلقه بآن خواهند داشت.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - در صورت فوت صاحبان پس انداز وجوهی که بنام آنان پس انداز شده است اعم از پرداختی پرسنل و پرداختی وزارت جنگ با بهره متعلقه بطور مساوی بین وراثت آنان تقسیم خواهد شد.

تبصره ۱ - منظور از وراثت مذکور در این ماده کسانی می باشند که برابر قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی استحقاق دریافت مستمری دارند.

تبصره ۲ - در صورتیکه متوفی فاقد وراثت مندرج در تبصره ۱ این ماده باشد سهم پرداختی او و بهره متعلقه بآن جزو ماترک متوفی محسوب می شود.

رئیس - نسبت به ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - بموجودی حساب پس انداز و بهره متعلقه

بآن در موقع پرداخت هیچگونه مالیات و عوارض تعلق نمی گیرد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - کسر و تودیع وجوه مذکور در ماده ۳ این قانون در مورد سهم پرستل از اول سال ۱۳۵۱ و در مورد سهم وزارت جنگ از اول ۱۳۵۲ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - آنقسمت از وجوه پس انداز بابت سهم وزارت جنگ و بهره آن که طبق مقررات این قانون به پرستل یا وراثت مستمری بگير آنان قابل پرداخت نیست بترتیبی که بنا بر پیشنهاد وزارت جنگ بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید برای کمک بورثه شهداء و باز ماندگان صغیر افسران و درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - بانک سپه موظف است برابر آئین نامه ای که باموافقت بانک مذکور بتصویب وزارت جنگ میرسد در صورت تقاضای صاحبان پس انداز بآنان وام پرداخت کند.

شرایط و مبلغ و مدت وام و بهره متعلقه در آئین نامه مزبور تعیین میگردد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به مجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به لایحه آزمایش متقاضیان پروانه های تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه های صلاحیت فنی و حرفه ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه ای و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم آزمایش متقاضیان پروانه های تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه های صلاحیت فنی و حرفه ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه ای مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۲۹ آذر ماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی لایحه شماره ۴۷۰۸۶ مورخ ۱۳۵۱/۸/۲۷ دولت مربوط بازمایش متقاضیان پروانه های تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه های صلاحیت فنی و حرفه ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه ای را که گزارش شور اول آن بشماره ۵۰۷ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول راعیناً تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون مربوط به آزمایش متقاضیان پروانه های تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه های صلاحیت فنی و حرفه ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه ای

ماده واحده - بوزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می شود از متقاضیان پروانه های تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه های صلاحیت فنی و حرفه ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه ای

ملفی متناسب با هزینه انجام آزمایشهای مربوط دریافت نماید و این وجوه دریافتی بدرآمد عمومی منتقل میگردد و دفتر مرکزی بودجه براساس پیش بینی وزارت کار و امور اجتماعی معادل مبلغ مزبور را به بودجه این وزارت اضافه می نماید.

آئیننامه مربوط بتشخیص نوع این مؤسسات و مشاغل فنی و حرفه ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه ای و همچنین مبلغ قابل دریافت در هر مورد از طرف وزارت کار و امور اجتماعی پیشنهاد و پس از تأیید وزارت دارائی بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - علی اصغر قردان

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۳ دیماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بازمایش متقاضیان پروانه های تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه های صلاحیت فنی و حرفه ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه ای را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایان موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۹ - طرح گزارش شور دوم کمیسیون بهداشتی راجع به لایحه تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت

رئیس - گزارش شور دوم تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون بهداشتی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداشتی در جلسات عدیده با حضور

نمایندگان دولت لایحه شماره ۶۵۱۶ مورخ ۱۳۵۱/۳/۳۰ دولت راجع بتأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۸۸ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و در جلسه شنبه ۹ دیماه ۱۳۵۱ با توجه به پیشنهادهای رسیده مصوبه شور اول را با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت

ماده ۱ - دولت مکلف است خدمات درمانی کلیه کارکنان و زارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی اعم از شاغل و بازنشسته و موظف و همچنین همسر و فرزندان تحت تکفل آنان و نیز وراثت قانونی کارکنان مذکور را تازمانی که از حقوق و وظیفه استفاده مینمایند در نقاطی که موجبات و امکانات آن فراهم میگردد بتدریج تأمین نماید.

تبصره ۱ - سپاهیان انقلاب و همسر و فرزندان آنان میتوانند در مدت خدمت سپاهی از خدمات درمانی موضوع این قانون استفاده کنند.

و در صورتی که ضمن خدمت سپاهیگری بعلت انجام وظیفه از کار افتاده تشخیص داده شوند معالجات درمانی آنان و همسر و فرزندان شان طبق مقررات این قانون انجام خواهد شد.

تبصره ۲ - سایر افراد خانواده تحت تکفل کارکنان دستگاههای فوق نیز ممکن است در صورت فراهم شدن موجبات تأمین درمان آنان از مقررات این قانون استفاده نمایند، ضوابط مربوط بتأمین درمان مشمولین این تبصره به پیشنهاد شورای فنی و تصویب مجمع عمومی مذکور در ماده ۳ تعیین خواهد شد.

تبصره ۳ - کلیه مشمولین این قانون در انتخاب پزشک و یا بیمارستان مورد علاقه خود براساس ضوابطی که شورای فنی تعیین خواهد کرد آزادی عمل خواهند داشت.

ماده ۲ - بمنظور اجرای این قانون سازمان تأمین درمان که برعایت اختصار در این قانون سازمان نامیده میشود تشکیل میگردد.

سازمان وابسته بوزارت بهداشتی و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری بوده و بصورت شرکت سهامی اداره میشود و کلیه سهام آن متعلق بدولت است.

اداره آموز سازمان بموجب این قانون و اساسنامه و آئین نامه ها و مقررات مربوط خواهد بود.

تبصره ۱ - سرمایه سازمان و منابع تأمین آن در اساسنامه معین خواهد شد.

ماده ۳۵ - سازمان دارای مجمع عمومی خواهد بود و اعضای آن عبارتند از وزیران بهداشتی، دارائی، کار و امور اجتماعی، دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و مدیر عامل سازمان برنامه.

تبصره ۱ - ریاست مجمع عمومی با وزیر بهداشتی است.

تبصره ۲ - سازمان دارای شورای فنی خواهد بود متشکل از :

وزیر بهداشتی یا نماینده او.

رئیس هیئت مدیره سازمان نظام پزشکی مرکز یا دبیر کل سازمان مذکور

رئیس بیمه مرکزی یا نماینده او.

مدیر عامل جمعیت شیروخورشید سرخ ایران یا نماینده او.

مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی یا نماینده او.

نمایندگان که از طرف وزیر بهداشتی، مدیر عامل جمعیت شیروخورشید سرخ ایران و مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی برای شرکت در شورای فنی معرفی میشوند از پزشکان خواهند بود.

تبصره ۳ - وظایف و اختیارات شورای فوق الذکر بموجب این قانون و اساسنامه آن تعیین خواهد شد.

ماده ۴ - تأمین خدمات درمانی مقرر در این قانون طبق ضوابطی که به پیشنهاد شورای فنی بتصویب مجمع عمومی سازمان میرسد از طریق خرید خدمات پزشکان و مؤسسات و گروههای پزشکی بخش خصوصی و مؤسسات درمانی جمعیت شیروخورشید سرخ ایران انجام خواهد شد.

ماده ۵۵ - میزان سرانه تأمین خدمات درمانی و نیز حدود این خدمات و تغییرات آن و همچنین مبلغ فرانشیز بموجب مقرراتی خواهد بود که از طرف شورای فنی پیشنهاد و پس از تأیید مجمع عمومی به تصویب هیئت وزیران برسد.

ماده ۶۵ - قسمتی از حق تأمین درمان مشمولین ماده ۱ از طرف دولت پرداخت و قسمت دیگر از حقوق و مزایای نقدی مستمر ماهانه آنان کسر میگردد. مشمولین فوق بابت حق تأمین درمان خود و همسر و فرزندان شان بنسبت میزان حقوق و مزایای نقدی مستمر دریافتی ماهانه و یا حقوق و وظیفه مستمری خود بچهار گروه تقسیم میشوند :

گروه اول $\frac{1}{4}$ از حق تأمین گروه دوم $\frac{1}{4}$ گروه سوم $\frac{1}{4}$ و گروه چهارم $\frac{1}{4}$ آن را میرد از دو مبلغ پرداختی آنان در هر حال نباید از چهار درصد حقوق و مزایای نقدی مستمر دریافتی ماهانه و یا مستمری و وظیفه آنان تجاوز نماید. پرداخت بقیه بعد از دولت است.

تعیین گروههای مذکور به پیشنهاد شورای فنی و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

تبصره - حق تأمین درمان فرزندان مازاد بر سه فرزند که پس از (۹) نهمه از تاریخ تصویب این قانون متولد شوند کلابهده استفاده کننده خواهد بود و دولت سهمی از این بابت پرداخت نخواهد کرد.

ماده ۷۵ - وزارتخانه ها و سایر دستگاههای مشمول مقررات این قانون مکلفند بمحض اعلام آمادگی سازمان در هر یک از نقاط کشور، همه ماهه سهم کارکنان و بازنشستگان خود و افراد خانواده آنان و مستمری و وظیفه بگیران بابت حق تأمین مقرر در این قانون را از حقوق و مزایای نقدی مستمری و یا مستمری آنان کسر نموده و مستقیماً بسازمان بپردازند.

و همچنین دولت مکلف است حق تأمین درمان سهم خود را بصورت يك قلم در بودجه سالانه کل کشور منظور و بسازمان پرداخت کند.

و نیز سایر دستگاههای مشمول این قانون سهم خود را بصورت يك قلم در بودجه سالانه منظور و بسازمان خواهند پرداخت.

تبصره ۵ - مانده اعتبارات و مازاد وجوه ناشی از خدمات و عملیات سازمان قابل برگشت برداشت نبوده و در سال بعد قابل مصرف میباشد.

ماده ۸۵ - اعتبار و امه های درمانی سازمان برنامه مربوط به توسعه شبکه بیمارستانی از طریق بخش خصوصی که بوسیله وزارت بهداشت و پیشنهاد و تصویب سازمان برنامه میرسد از تاریخ تصویب این قانون در اختیار سازمان قرار میگیرد تا با توجه بمقتضیات و احتیاجات درمانی کشور و بار عیای ضوابط مصوب بمصرف برسد.

ماده ۹۵ - اعتبارات مربوط بطرحهای خرید خدمات که از طرف وزارت بهداشت و پیشنهاد و تصویب سازمان برنامه میرسد در اختیار سازمان قرار میگیرد تا طبق آئین نامه هائی که از طرف شورای فنی پیشنهاد و تصویب مجمع عمومی خواهد رسید بمصرف تأمین درمان افراد کم بضاعت و سایر طبقات که از بیمه های درمانی برخوردار نیستند برسد.

تبصره ۱ - اعتبارات مربوط بخرید خدمات موضوع قانون و انگذاری بیمارستانهای وزارت بهداشتی و همچنین اعتباراتی که بموجب قوانین یا طرحهای مصوب سازمان برنامه با اختیار شیروخورشید سرخ ایران و سایر مؤسسات عام المنفعه درمانی گذاشته شده یا در آینده گذاشته شود از مشمولین ماده مستثنی است.

ماده ۱۰ - در نقاطی که اجرای این قانون اعلام میشود سازمان میتواند با تصویب شورای عالی تأمین اجتماعی افراد سایر طبقات و مؤسسات رانیز مشمول این قانون قرارداده و طبق شرایط و مقرراتی که به پیشنهاد شورای فنی و تصویب مجمع عمومی سازمان میرسد نسبت بتأمین درمان آنان اقدام نماید.

ماده ۱۱ - اساسنامه سازمان از طرف وزارت بهداشتی تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین بموقع اجراء گذارده خواهد شد. برای هر گونه تغییرات بعدی اساسنامه وزارت بهداشتی قبلاً موافقت شورای فنی و مجمع عمومی را کسب و برای تصویب کمیسیونهای مربوط به مجلسین تقدیم خواهد کرد.

ماده ۱۲ - آئین نامه و مقررات مربوط بامور مالی، اداری، استخدامی و تغییرات بعدی آنها و همچنین تعیین میزان اندوخته ها و نحوه استفاده از آن بتصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

ماده ۱۳ - تا تصویب اساسنامه و آئین نامه ها و مقررات اجرائی این قانون وظایف و اختیارات وزارتخانه ها و مؤسسات مشمول این قانون در امر درمان کماکان ادامه خواهد یافت.

ماده ۱۴ - از تاریخ تصویب اساسنامه سازمان تشکیلات سازمان بیمه کارمندان دولت منحل و کلیه تأسیسات و تجهیزات و اعتبارات و اموال و تعهدات آن بسازمان منتقل میگردد.

کلیه کارکنان سازمان بیمه کارمندان دولت سازمان منتقل میشوند و مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری مشمول ماده ۱۴۴ قانون مذکور و تبصره های آن و هر گونه اصلاحات و تغییرات بعدی آن خواهند بود و با سایر کارکنان این سازمان تا زمانی که آئین نامه استخدامی سازمان طبق ماده ۱۲ این قانون بتصویب نرسیده است بر اساس مقررات فعلی رفتار خواهد شد.

تبصره ۱۵ - اعتبارات ناشی از اجرای ماده فوق الذکر اعم از حقوق و مزایا در بودجه سازمان منظور خواهد شد.

تبصره ۲ - مراکز درمانی موجود سازمان بیمه کارمندان دولت تا زمانی که مجمع عمومی سازمان مصلحت بداند از طرف سازمان رأساً اداره خواهد شد.

ماده ۱۵ - در هر يك از نقاط کشور یا نسبت بهر گروه از کارمندان که اجرای این قانون در مورد آنان اعلام شود وزارتخانه یا دستگاههای مربوط (موضوع ماده يك این قانون) به چوجه مجاز به پرداخت وجه یا اختصاص اعتبار اعم از درآمدهای عمومی یا عمرانی یا اختصاصی برای امور درمانی نخواهند بود و همچنین ایجاد هر گونه تعهدی از ناحیه دولت یا دستگاههای مذکور در مورد امور درمانی آن نقاط یا آن دسته از کارمندان ممنوع است و کلیه تعهدات و قرار دادهای موجود موضوع این ماده از طریق سازمان اجرا خواهد شد.

تبصره ۱ - از تاریخ تصویب این قانون هیچك از

وزارتخانه‌ها و دستگاههای مشمول این قانون بدون موافقت سازمان مجاز بتوسعه مؤسسات درمانی موجود خود و یا تعهد اضافی در مورد این قبیل مؤسسات نخواهند بود.

تبصره ۲۵ - وزارتخانه‌ها و مؤسسات مشمول این قانون مجازند مؤسسات درمانی موجود خود را بلاعوض بسازمان واگذار نمایند تا ترتیب استفاده از تأسیسات مذکور بتصویب مجمع عمومی داده شود.

نسبت بکارمندان این قبیل مؤسسات در صورتیکه مشمول قانون استخدام کشوری باشند طبق ماده ۱۴ این قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۱۶ - در صورت بروز اختلاف بین بیماران و پزشکان و یا بیماران و بیمارستانها و یا بین پزشکان و سازمان در امور درمانی سازمان نظام پزشکی در حدود آئین‌نامه انتظامی خود مرجع رسیدگی و حل اختلاف خواهد بود.

ماده ۱۷ - با اجرای این قانون کلیه مقرراتیکه مغایر این قانون باشد در قسمتی که مغایرت دارد ملغی است.

ماده ۱۸ - وزارت بهداشتی مأمور اجرای این قانون است.

مخبر کمیسیون بهداشتی - دکتر حیدرقلی برومند
گزارش شور دوم از کمیسیون برنامه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون برنامه در جلسه ۹ دیماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداشتی لایحه تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون بهداشتی را با اصلاحاتی که بعداً مورد تأیید کمیسیون مزبور قرار گرفت تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون برنامه - دکتر ظهیر فرورزین
گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی با حضور نمایندگان دولت لایحه تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت را برای شور دوم

مطرح و مواد مربوط را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون بهداشتی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان‌الله ریگی
گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی با حضور نمایندگان دولت لایحه تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت را برای شور دوم مطرح و مواد مربوط را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون بهداشتی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی
علی اصغر قدردان
گزارش شور دوم از کمیسیون بودجه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه در جلسه ۹ دیماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداشتی لایحه تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت را که برای شور دوم بکمیسیون ارجاع شده بود مطرح و مواد مربوط را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون بهداشتی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون بودجه - صدری کیوان
گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۹ دیماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون بهداشتی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری
پیرزاده

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - دولت مکلف است خدمات درمانی کلیه کارکنان وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی اعم از شاغل و بازنشسته و موظف و همچنین همسر و فرزندان تحت تکفل آنان و نیز وراث قانونی کارکنان مذکور را تا زمانیکه از حقوق وظیفه استفاده می‌نمایند در نقاطی که موجبات و امکانات آن فراهم میگردد بتدریج تأمین نماید.

تبصره ۱ - سپاهیان انقلاب و همسر و فرزندان آنان میتوانند در مدت خدمت سپاهی از خدمات درمانی موضوع این قانون استفاده کنند.

و در صورتیکه ضمن خدمت سپاهیگری بعلت انجام وظیفه از کار افتاده تشخیص داده شوند معالجات درمانی آنان و همسر و فرزندانشان طبق مقررات این قانون انجام خواهد شد.

تبصره ۲ - سایر افراد خانواده تحت تکفل کارکنان دستگاههای فوق نیز ممکن است در صورت فراهم شدن موجبات تأمین درمان آنان از مقررات این قانون استفاده نمایند، ضوابط مربوط بتأمین درمان مشمولین این تبصره به پیشنهاد شورای فنی و تصویب مجمع عمومی مذکور در ماده ۳ تعیین خواهد شد.

تبصره ۳ - کلیه مشمولین این قانون در انتخاب پزشک و یا بیمارستان مورد علاقه خود بر اساس ضوابطی که شورای فنی تعیین خواهد کرد آزادی عمل خواهند داشت.

رئیس - آقای دکتر رئیسی بفرمائید.
دکتر رئیسی - در موقعیکه این لایحه برای شور و تصویب به مجلس تقدیم شد بنده يك عرایضی اینجا کردم که منظورم بهتر ارائه شدن این لایحه و بیشتر نفع کارمندان دولت بوده است البته ضمن این صحبتها عرایضی هم بطور کلی در مورد امور درمانی مملکت بعرض

ساحت مقدس مجلس شورای ملی رساندم که امیدوارم مؤثر واقع بشود و يك گوشه از امور درمانی به بهترین نحوی که مقدور و ممکن است انجام بگیرد عرایض بنده در اصلاح این لایحه مؤثر افتاده بانه نمیدانم ولی آنچه خودم میدانم و خواستم تشکر کنم فرق این لایحه در شور اول و شور دوم است من در کمیسیونها بودم پیشنهاداتی داشتم و دنبالش بودم يك مقدار از پیشنهادها، که در جهت بهتر شدن لایحه بود تصویب شد و يك مقدار مانده که لازم میدانم تذکراتی بدهم اولاً استنباط نشود که من بطور کلی مخالف هستم من نسبت باین لایحه نظرم صد در صد موافقت است ولی عرایض بنده در نحوه اجرای این لایحه است چون این لایحه خیلی بزرگی است و من معتقدم که کارمندان دولت افراد شریف این مملکت هستند که بارسنگین کشش چرخهای مملکت را بدوش دارند و هرگونه کمک از هر جهت باین افراد بشود نه تنها خواست من و گروه ما و حزب ما است بلکه فکر میکنم اکثریت هم این فکر را داشته باشند البته موضوع اقلیت و اکثریت نیست موضوع يك موضوع کلی است بنده معتقدم که وضع درمانی مملکت سردرگم و بلا تکلیف است (صحیح است) يك وضع ناهماهنگی در امور درمانی پیدا شده و میشود و بچشم میخورد که باید رفع بشود، باید گفته شود نادر رفع آن اقدام بکنند برای اینکه باز صحبت بدرازانکشد در ماده ۱ يك چنین لایحه سنگینی این کلمه بتدریج را ببینید چه معنی و مفهوم و خاصیتی دارد البته روی این بحث کلی شده و مفصل صحبت شده و اعتقاد بر این بود که نمیشود مشخص کرد فلان نقطه دور افتاده کی میتواند از بهره‌های درمانی و امکانات درمانی این لایحه استفاده بکند و یا اینکه اجرا کنندگان درمانی بفرمهای مختلف یا سازمانهای مختلف با هم دیگر هماهنگی ندارند يك مثال میزنم میدانید ۶۶۹۲۳ روستا در این مملکت وجود دارد که هر کدام از این روستاها جمعیتشان زیر ۵ هزار نفر است و متوسط جمعیت در آنها حدود ۲۵۰ نفر است طبعاً خیلی مشکل است که مابك چنین تقاضائی داشته باشیم که در هر کدام از این روستاها يك پزشک باشد ولی در عین حال این را هم نمیتوانیم قبول کنیم که در يك روستا سه تادمانگاه با تجهیزات کافی بوجود بیاورند و در يك

جای دیگری که اختیاج بیشتری دارند و خالی از امکانات درمانی است (دکتر برومند - مثال بزیند) مثال برای آنجا که سه تا پزشک داشته باشند؟ حتی در خود روستاهای شهر کرد الآن توضیحات بیشتری میدهم جناب دکتر برومند متوجه شدید منظور من از این آمار و برداشت این است که این کلمه بتدریج در قانون، قانونیکه بازندگی اساسی مردم سروکار دارد باید حتماً حدود مشخص باشد و موقع پیاده شدنش مشخص باشد ابتدا و انتهایش مشخص باشد اگر این کلمه بتدریج را در نظر بگیرد الآن این سازمانی که درست میشود با مدیر عامل جدید که خودش مبتکر این لایحه است و طبعاً دلش میخواهد هر چه زودتر این کار سرو سامان بگیرد و انجام بشود اگر فردا این مدیر عامل عوض شود شخص دیگری آمد و نخواست اینکار را بکند کدام ضمانت اجرائی وجود دارد آیا فکر نمیکنید این قانون اگر حدود مشخص نباشد هیچوقت اجرائش بانتهای نخواهد رسید می فرمائید که در نقاط دور افتاده کی ما می توانیم پیش بینی کنیم که بتوانیم این قانون را بجهت نحو و چگونه پیاده کنیم یک بررسی اجمالی از وضع درمانی مملکت و آماری که وجود دارد و زخماتی که کشیده شده بکنیم در سال ۱۳۴۱ یعنی قبل از انقلاب تعداد پزشکانیکه در این مملکت بود ۳۲۲۷ نفر بود که از این ۳۲۲۷ نفر ۱۶۹ نفر در روستاها کار میکردند و بس و تازه از این ۱۶۹ نفر شاید معادل ۶۹ نفر در روستا های اطراف تهران بودند در سال ۱۳۴۵ این ترقی ۰/۳۵ بود و در سال ۱۳۵۰ به ۰/۷۳ رسید و تعداد اطباء در سال ۵۰ یعنی سال گذشته طبق آماری که گرفته شد ۸۷۳۷ نفر است که از این عده معادل ۴۵۰۰ نفر در تهران و بقیه در مراکز استانها و مقدار ناچیزی در روستاها است البته ناگفته نماند که انقلاب یکی از زیباترین مظاهرش سپاه بهداشت بوده (صحیح است) که عرض کردم در سال ۱۳۴۱ تعداد ۱۶۹ طبیب داشتیم که در روستاها خدمت میکردند ولی امروز ۳۹۲ گروه پزشکی با اسم سازمان سپاه بهداشت در سطح مملکت خدمت میکنند اینها ارقام ارزنده است (صحیح است) اینها ارقامی است که میتواند بنشینند رویش حساب کنند برآورد کنند و این

کلمه بتدریج را حذف کنید نمیخواهم بگویم امروز ضمانت اجرائی بدهید سال دیگر تمام کارمندان دولت را بیمه کنید و در میانش را تأمین بکنید من میگویم برآورد کنید ببینید کی؟ ده روز دیگر، یکسال دیگر، دو سال دیگر، ۱۰ سال دیگر، ۲۰ سال دیگر، ۵۰ سال دیگر؟ هر موقع که میتوانید برآورد بکنید یک زمانی برای این لایحه قائل بشوید که معلوم بشود چه وقت می خواهید اینکار را شروع کنید که این سرپوش بیمه درمانی برای تمام کارمندان دولت قرار بگیرد. مطلب دیگر اینست که من هر چه فکر کردم در مورد این لایحه نتوانستم متوجه بشوم که این لایحه مربوط بکارمندان دولت است و یا در سطح مملکت و برای تمام مردم اینقدر کلمات بتدریج و فراهم شدن امکانات و غیره در این لایحه وجود دارد که هر آدمی را متوجه این نکته میکند که آیا مگر میشود لایحه ای که با اسم درمان کارمندان دولت میآید در یک جا این تمام مردم را شامل بشود در ماده بعدش صحبت بشود گفته بشود که هر کجا امکانات فراهم شد بغیر از کارمندان افراد تحت تکفل آنها، آخر اینها کیها هستند نسبی هستند یا قراردادی هستند عمودی هستند یا صعودی، حدود دارد باید مشخص بشود (خانم صفی نیا - معین است) معین نشده دلیل را عرض میکنم و باز هم در مواردی دیگر در جاهاییکه امکانات ایجاد کرد این لایحه میتواند تمام افراد بی بضاعت آن ناحیه را تحت لوای این قانون در بریاورد تا وقتی که آمادگی خودش را اعلام کند در محلیکه میخواهد هم کارمند و افراد تحت تکفل و نیز افرادی که کم بضاعت هستند شامل بشود چه فرق میکند با آنجا که چنین کارمندی هم از مزایای این قانون و امتیازات آن بهره وری میکند آیا در آنجا نیکی شما میآید و این لایحه را پیاده میکنید و حقوق کارمند را کسر میکنید اگر کارمند خودش بقطعه ای دیگر منتقل شد وزن و بجهت اش در اینجا ساکن بودند حقوق را کم میکنید؟ کم نمیکنید؟ یا فقط برای افراد تحت تکفل کم میکنید؟ اینها را فکر نمیکنید که باید مشخص میشد و اینها را نمی شود مشخص کرد مگر اینکه کلمه بتدریج برداشته شود و یک مدت زمانی برای لازم الاجرا بودن گذاشته شود تا

این کلمه بتدریج هست هیچ ضمانت اجرائی ندارد که از چه وقت و به چه نحو میخواهد شروع بشود ملاحظه فرمائید البته تزی بود در مورد اینکه ما اطباءمان و با اصولاً مغزهایمان باصلاح از این مملکت فرار میکنند و برای جلوگیری از فرارشان لایحه آورده شد و تصویب شد این همان دو بیست میلیون تومان و امهائشی بود که قرار شد اطباء در نقاط دور افتاده تشکیل گروه بدهند و ضمن این تشکیل گروه با کمک وزارت بهداشتی با این بودجه ای که در نظر گرفته شده بتوانند خدمات ارزنده ای به مردم کم درآمد و مردمیکه سرپوش درمانی ندارند بکنند نه بآنها که دارند بلکه بآنها که ندارند طبعاً این باید از کجا شروع بشود؟ طبق آماري که دارند از نقاطی که دور افتاده تر هستند و تا کنون از هیچ سرپوشی استفاده نکرده اند برای هر تخته ای صد هزار تومان برآورد شد من کاری ندارم که این مبلغ خیلی زیاد است من الان آماري میدهم از تعداد بیمارستان های این مملکت که تا امسال ما چهار صد و پنجاه و دو بیمارستان بطور خصوصی و دولتی داریم که این غیر از آسایشگاهها و جاهائی است که برای مسولین در نظر گرفته شده سی هزار تخت خواب در سطح مملکت است سی هزار و اندی که از این تعداد پانزده هزار متعلق بوزارت بهداشتی و شیر و خورشید سرخ است یعنی حدود نصف شاید هم کمی کمتر از پانزده هزار و پنج هزار خرده ای مربوط بدانشگاهها و ۲۶۰۰ تا مربوط بمؤسسات دولتی دیگر است هزار تا مربوط بشرکت نفت است چهار صد و هشتاد و نای آن مربوط بسازمان شاهنشاهی است این تعداد تخت خواب در جمع کل مملکت در هر صد هزار نفر معادل ۱۲۵ تخت خواب میشود که در تهران ۳۹۹ تخت خواب میشود و در بعضی جاها مثل بوبر احمدی حتی یک تخت خواب هم نمیشود ولی باز غیر از تهران در بقیه سطح مملکت هشتاد و دو تخت خواب برای هر صد هزار نفر جمعیت است برنامه این بود که صد و بیست و پنج تخت خواب برای هر صد هزار نفر در آخر برنامه چهارم بصد و پنجاه تخت خواب برسد ولی دوماه بیشتر از سال نمانده و من فکر نمیکنم به چهل و پنجهزار تخت خواب برسند ولی ضمن اینکه کیفیت این تخت خوابها برای امور درمانی مطرح است تعدادشان هم ضروری است یک

طیب هر سال برای دولت در دوره تحصیل بر حسب دانشکده ها بین پنجاه هزار تا هشتاد و دو و هفتاد و سه هزار تومان خرج دارد صرف نظر از بیمارستانها و بیمارانی که برای آموزش در اختیار آنها گذاشته میشود پس یک طبیب یک نفر پزشکی مکه این بودجه از مملکت را گرفته تا طبیب شده باید بازده داشته باشد باید در سطح مملکتی باشد و در نقاط دور افتاده باشد هر عاملی هر کمکی هر تزی که این تقسیم نامتعادل و نامعقول را در این مملکت از لحاظ امور درمانی بهم بزند کمک بوضع درمانی کرده این و امهائشی که این درست شده که کمک کند در سطح کلی مملکت و بخصوص در نقاط دور افتاده ولی ما الآن میآیم و انگار میکنیم باین سازمان که من گفتم نمی دانیم این سازمان برای سطح کلی مملکت است با طبقه کارمندان دولت است این باید مشخص بشود که چرا و امهائیکه مربوط بسطح مملکتی است میدهم بدست این سازمان این چه میشود سازمان در کجا میتواند این کار را بکند در جاهاییکه امکانات دارد در کجا امکانات دارد در جاهاییکه تعداد کارمند و طبیب بیشتر دارد پس طبعاً این سازمان باید از کجا شروع بکند از جاهاییکه تعداد کارمندان بیشتر و تعداد طبیب در آنجا بیشتر است و وام را بهمان جا میدهد که خود این سازمان میتواند برای امور درمان بهره وری بکند ملاحظه فرمائید از این هزار و دو بیست و نخت خواب که قرار بود از این وامها تشکیل بشود ۷۰۰ تا شامل تهران شد و ۵۰۰ تا شامل مراکز استان و شهرستانهایی که در مانگاها و بیمارستانهای مجهز داشتند، حالا این سؤال پیش می آید که وقتی یک تقاضائی برای یک شهرستان دور افتاده میشود چه میشود، بزور که نمی شود اطباء را و ادار کرد که بیایند گروه تشکیل بدهند و از این امکانات برخوردار بشوند، تقاضا کم است ولی باید هم آن پرداخت و امهائش و هم این لایحه در جهت تشویق و راهنمایی اشکالات مملکتی باشد، اشکالاتی که وزارت بهداشتی و مردم با آن مواجه هستند از همین الان میتوانیم پیش بینی کنیم که این لایحه با این فرم و بتدریجها و فراهم شدن امکانات و موجبات، که در آن قید شده ابتدا از همین مرکز شروع می کند و نمی تواند برود به نقاط دور افتاده راجع

به شهر کرد و بروجن و نفرش هم نمی گویم در تهران هم معتقدم که از شمال آن شروع میشود چرا؟ چون امکانات در آنجا بیشتر فراهم است و کارمند دولت در آنجا از امکانات بیشتری می تواند استفاده بکند تا در جنوب و این وقتی می تواند در سطح ممالک ارزنده باشد و درد کارمند را درمان کند که در سطح مملکت و از تمام جوانب بایک حق تقدم نسبت به نقاط دور افتاده شروع بشود و در جاهائی که امکانات نیست توسط این اختیارات تمام که در اینجا داده شده بوجود بیاید، ظرفیت درمانی مملکت یک چیز مشخصی است تعداد اطباء مشخص است بودجه مشخص است افراد بیمار هم مشخص است این کفه از هر طرف وزنه بیشتر آن آویزان شود طرف دیگر ضرر می کند اینها را دقیق باید سنجید، این را بکنده بکار دیگر میگویم و بی مناسبت نیست که برای بار دوم تکرار کنم که این لایحه در روز اول و همین الان هم میتواند کاملاً مفید واقع شود و اگر خوب اجرا بشود دعای خیر تمام کارمندان و کسانی که از این لایحه استفاده میکنند شامل حال اجرا کنندگان لایحه و تصویب کنندگان آن میشود و اگر بخواهد درست اجرا نشود من نگرانم که دزدی را که دوا نمیکند هیچ دردی را هم اضافه کند بنده به صحبت هایم در این ماده خاتمه میدهم و تشکر میکنم (احسن).

رئیس - آقای دکتر ناوی بفرمائید.

دکتر ناوی - جناب آقای رئیس، حضار محترم برای من مایه کمال خرسندی است که دفاع و بحث در کلیات یکی از مترقی ترین و انقلابی ترین لوایح دولت خدمتگزار هویدا که با مطالعه و با مذاقه بسیار تهیه شده است بعهد من واگذار شده است....

رئیس - آقای دکتر ناوی ماده اول مطرح است کلیات لایحه مطرح نیست.

دکتر ناوی - ماده اول که باعث نگرانی خاطر دوست و همکار عزیز من آقای دکتر رئیس شده بود من معتقدم که کاملاً گویا و ناطق و عملی است. ما طبیب همکار عزیز اگر در جایی امکان کاری موجود نباشد و شخص عاقل دست بآن کار بزند نتیجه اش آن طور که دلخواه است بعمل نخواهد آمد اگر در اطاق عمل اسباب

کافی وجود نداشته باشد دست به عمل بزنیم نتیجه اش بجای آنکه رضایت بخش باشد خطرناک است دولت برای خود تکلیفی ایجاد کرده است، در لایحه، خدمات درمانی کارمندان شریف دولت را بعهد میگیرد، کارمندان دولت مجری مواد انقلابند؛ کارمندان دولت با حقوقی ثابت، ترقیات اقتصادی و ارتفاع سطح زندگی و سطح هزینه را باید تحمل کنند طبیعی است کارمند مادام که از رفاه کافی بهره مند نباشد نمیتواند خدمات شایسته انجام بدهد کارمندی که مأمور اصلاحات ارضی است کارمندی که در اقصی نقاط مملکت و در روستاها مأمور مبارزه با بیماریهاست کارمندی که سبب زراعی میکند و همه کارمندان مادام که خیالشان از دست زن و فرزند بیمار آشفته باشد کاری از پیش نخواهند برد، کارمند دولت که اجرای برنامه های مترقی انقلاب شاه و مردم را بعهد دارد و باعث رفاه اجتماع میشود آیا بجای نیست که خود از این مواهب برخوردار گردد؟ این اندیشه وزارت بهداشتی را بر آن داشت که مطالعه و مذاقه بسیار کند تا وسائل تأمین درمان کارمندان را مهیا نماید طرق مختلفی را پیش گرفتند و عده ای را به پزشکان معدود مورد قرار دادیم مراجعه دادند نتیجه خوب نبود سازمانی ایجاد کردند باز نتیجه مطلوب نبود زیرا در سازمانهای موجود بیمه، بیمار ناراضی، کارمندان ناراضی مراجعه کننده و طبیب ناراضی است زیرا بمنظور صرفه جویی در کار و خدمات کارمندان شاغل دستگاههای دیگر را خریداری کردند، طبیب خسته نمیتواند جوابگوی بیمار متوقع باشد چون ما پزشکان شعاری داریم که میگوئیم حق با بیمار است چون تعادل عصبی ندارد، آشفته است، رنجیده است، این خاطر افسرده را طبیب خسته نمیتواند شاد کند و آن شعار را رعایت کند در نتیجه طبیبی که با ما ۷۲۰ تومان، خوب دقت بفرمائید سازمان بیمه کارمندان دولت بطیبی که بجای استراحت بعد از ظهر برای تأمین معاش و خدمت مبرود کار میکند ۸۰۰ تومان حقوق میدهد ۸۰ تومان آن کم میشود الباقی ۷۲۰ تومان می ماند معذرت میخواهم با اینکه تصمیم داشتیم که از مطایبه خودداری کنم ولی باید بگویم؛ که کیو تر صد دیناری با کریم نمیخواند، برای ۷۲۰ تومانی که طبیب می گیرد نمیتواند ناز و تند

خونی بیمار را تحمل کند طبیب ناراضی، مریض ناراضی و کارمندان ناراضی. این مطلب وزارت بهداشتی را واداشت که بیابند ولایحه دیگری بیآورند و از راه دیگر وارد بشوند، من معتقدم که این لایحه ایده آل نیست ولی تا امروز بهترین لایحه درمانی است که دولت برای خدمات درمانی در اختیار کارمندان خود می گذارد ولایحه خیلی مفیدی است نمیدانم چرا در تمام لایحه فقط بکلمه «بتدریج» پرداختند آیا این بنظر حضار محترم ایراد است یا بهانه گیری من چیزی نمیگویم چون برای دکتر رئیسی حرمت زیادی قائم (فرهادپور - عقیده خودتان چیست؟) عرض میکنم بین اینها است، این لایحه جانب پزشک را رعایت میکند جانب بیمار را رعایت میکند و صرفه دولت را هم رعایت میکند دوست من اشاره بفرار مغزها کردند درست است. من هم موافقم برای جلوگیری از فرار مغزها باید بعلم این فرارها پرداخت که چرا دکتری که عمری تحصیل کرده، عمری بهدر داده و با صرف کار کرده البته بنده لغت هدر را درست نمیدانم، عمری صرف کار کرده بر میگردد اینجا بعلم مختلف نمیتواند ادامه کار بدهد چون پول ندارد کسی که در راه پزشک شدن سرمایه گذاری کرده و هستی خود را داده باین امید است که بیاید بکشورش خدمت کند اما امکان خدمت برای او نیست، چون او را نمی شناسند با و مراجعه نمی کنند و ناچار از لحاظ مالی در مضیقه می افتند، دولتی هستند که این مغزها را میخرند، این لایحه فایده ای که دارد این است که با ایجاد کار برای اطبا موجب میشود که طبیب های ماکه در خارج زندگی میکنند بکشور برگردند، فایده دیگری که در این لایحه هست وجود دستگاههای کنترل کننده قابل اعتماد برای تمام کشور است، مجمع عمومی از عده ای از وزراء مربوط تشکیل شده و خود سرانه نیست، شورای فنی دخالت در این امر دارد یعنی آنچه را که دکتر رئیسی فرمودند شورای فنی است که تعیین میکند از کجا شروع کند و بچه شکل شروع کند در شورای فنی مردان بزرگ قابل اعتمادی وجود دارند، جناب آقای دکتر اقبال استاد من که بوجود او افتخار میکنم (صحیح است) مزدی است مورد اعتماد همه، اینطور نیست؟ (صحیح است) مردی

است و ارسته، دانشمند و خدمتگزار و مورد توجه شاهنشاه و کسی است که انقلاب را بطور کامل درک کرده است او چه جور میتواند منافع قاطبه مردم را فراموش کند و بمردم مرفه شمال بپردازد مردم نامرغه وجود ندارد، سطح پوشش درمانی مشخص است مگر سپاهیان بهداشت و سپاهیان دیگر امور روستاها را انجام نمیدهند؟ مگر درمانگاههای سازمان شاهنشاهی را در روستاها میتوان ندیده گرفت مگر تعداد پست های بهداشتی را که پزشکهای شرافتمند وزارت بهداشتی در اقصی نقاط کشور اداره میکنند میتوان از دیده دور داشت، من معتقدم که انقلاب سطح فهم و شعور و سطح زندگی را بالا برده وقتی که در اقصی بلاد کشور طبیب هست، مروج هست، سازمان های مختلف هست دیگر چه بیمی داریم که در نقاط دور افتاده چه میشود مگر کشور در آشفتنگی بسر میرود؟ خیر در کمال نظم و ترتیب است نظر بر این است که این مأموران دولت که خود درمان میشوند زن و فرزندانشان هم درمان بشوند فرمودند بازده طبیب کم است من میگویم با اجرای این ماده زیاد میشود زیرا طبیبی که مستخدم باشد، طبیبی را که در اختیار بگیرند برای امر خاصی چون مطمئن و معتقد است که در آخر برج حقوق او داده می شود چون مریض که بیاید منجور است با و مراجعه کند در عالم اگر اه چون در عالم طب تنها کپسول و آمپول و تزریق نیست چون علم طب فقط کپسول آمپول و تزریق نیست ایمان و اعتقاد در درمان نقش مهمی دارد مادام که مریض به پزشک معتقد نباشد هیچ درمانی صدمه در صحت رضایت بخش نیست زیرا بیمار که ماشین نیست دستگاه عاطفی است و مسائل دیگری دخالت دارد. طبیب استخدام شده نمیتواند مثل طبیبی که در مسابقه گذاشته میشود کار کند در حال حاضر بیمه هایی که هست به اطبای خاصی ارجاع میکنند به بیمارستان ممتاز و درجه یک خاصی اما اگر بیمار دلش نخواست مراجعه کند از مراجعه ناگزیر است این لایحه برای تمام کسانی که بیمه شده اند حتی قائل شده است که بهر جا خواستند بروند اما موضوع وام و موضوع تعاطی و تداخل و وظایف برای من عجیب بنظر می آید زیرا وظیفه انسانی است و چیزی اضافه دارد، کم که ندارد، اگر دولت وظیفه دیگری بار کرده باشد بر

این دستگاه ، این ایرادی بر این دستگاه نیست زیرا وظیفه او روشن است او وظیفه دارد که کارمندان دولت را بیمه کند و خدمات درمانی ارائه کند و عنداللزوم بعد که توانست ، چون تجربه بیشتری اندوخته است ، باید از دستگاههای مجرب استفاده بکند چون تجربه بیشتری دارد و امکانیکه برای او هست برای دیگر دستگاهها نیست میدانم که منظور جناب دکتر زبیدی این بوده که توضیحی در اینباره داده شود امیدوارم که توضیح من برای ایشان قانع کننده باشد و قتیکه که مریض مجبور بود به بیست و هفت روز مراجعه کند تا جابر باعث میشود که اینها خودبخود نزد این اطباء بروند و نتیجه این میشود که آن طبیب در بالا بردن سطح دانش و تلاش خودش کوشش نخواهد کرد اما وقتی تعداد شرکت کنندگان در مسابقه زیاد شد معدل بالا می رود آنوقت معدل ۱۲-۱۳-۱۴ دیگر قبول نیست این ۵۰۰ یا ۱۰۰۰ طبیب که حق دارند بیماران بیمه شده را درمان کنند باید شرایط علمی بوجود آورند که مریض آنرا قبول کند دیگر اینکه گفتند سطح نرخ بالا می رود. در نتیجه سطح دانش را باید بالا بیاورد و این در تثبیت قیمت اثر عجیبی دارد گفتیم که زندگی سطحش بالا می رود ترقی می کند، مامملکت توسعه یافته ایم نه در حال توسعه بنابراین به مقتضای رشد اقتصادی سطح هزینه هم بالا می رود اما این لایحه وزارت بهداشتی جلوی ترقی نرخ را می گیرد زیرا در مقابل بازار اطباء بازاری باز کرده و نمیگذارد نرخ بالا برود می گویند چه جور، عرض می کنم طبیبی است ۵ مریض دارد پنج ۵۰ تومان میگیرد می شود ۲۵۰ تومان این حداقل زندگی اوست ولی اگر کاری کردند که ۳۰ مریض با او مراجعه کرده مریض ۲۰۰ تومانی هم برای او صرف می کند چون طبیب هم بشری است مثل همه مردم هزینه برق دارد، آب دارد خورد و خوراک دارد باید باز هم توجه شود در این لایحه در عین حال رعایت حال طبیب شده و از بالا رفتن نرخ و یزیت و هزینه هائی بیمارستانی جلوگیری شده است. جمله مقدسی است بنام لاله الا الله این راهمه میدانیم اما اگر این جمله را قطعه قطعه کنیم در قسمت اولش گویند واجب القتل می شود سعی کنید لاله را با لاله بگویند. مسائل را تجزیه و تحلیل بکنید می گویند و امر اجرا وزارت

بهداری باین دستگاه احاله کرد در حالیکه با ضوابطی که وزارت بهداشتی در دست دارد این اختیار در دست سازمان نیست که باعث نگرانی بعضی ها بشود که خیال کنند يك دستگاه فعال مایشاء است نه چنین نیست ، در کشور دستگاهها کنترل می شوند ، نظام اجتماعی ما فوق العاده قوی است و نمیگذارند که مطلبی از مسیر طبیعی خارج بشود با توجه به این مسائل و توجه به اینکه این وام را وزارت بهداشتی بجای اینکه در اطاق دست مصلحتی انجام بدهد در اطاق دست چپي انجام میدهد مجری کار طبق ضوابط و مقررات قانونی وزارت بهداشتی است با توجه باین عرایض این خوشحالی را دارم که با تصویب این لایحه یکبار دیگر نمایندگان محترم اقلیت و اکثریت نشان میدهند قدم بزرگتری در راه پیش برد انقلاب شاه و ملت که باعث رفاه و سعادت است برداشته است (احسن).

رئیس - آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی - با اجازه جناب آقای رئیس و نمایندگان محترم، لایحه ای که امروز محل بحث و دقت نمایندگان محترم است لایحه ایست که عنوان آن بسیار جالب و فریبنده و درخور توجه و تعمق و امیدوار است و این در جهت اجرای کوچکی از مقاصد شاهنشاه عظیم الشأن ماست اما جناب دکتر ناوی اشاره فرمودند بجمله مقدسه لاله الا الله امام رضا در ورود به ایران و خطه مقدس مشهد این جمله را گفت و گفت اما بشرطها و شروطها و انامن شروطها. لایحه بسیار خوبی است کلمات را ببینید ، امید بسیار اما ناگهان سراب، ماده اول با کلمات امکان ، تدریج در صورت وجود موجبات تنظیم شده کلمه موجب در این جا از لحاظ قانونگذاری غلط است موجب یعنی جهت منبث کننده انسان يك مقصد شما جهت منبث کننده اگر نداشتید چرا لایحه را آوردید پس کلمه موجب غلط است هم غلط عرفی است هم غلط قضائی است هم غلط حقوقی است برای آنکه موجبات فراهم بوده که چنین لایحه ای را آوردید پس بحث در امکان است

و کلمه موجب زاید است اما کلمه امکان ، تدریج در عصر انقلاب صحیح نیست مایک حرکت و جهش باید داشته باشیم و برنامه مدت باید داشته باشد زمان داشته باشد اگر با کلمه تدریج و امکان قرار باشد قانون نویسی کنیم میتوانیم بزرگترین ایدآل های بشری را امروز بصورت قانون با کلمه امکان و بتدریج عرضه کنیم مدینه فاضله را هم که افلاطون گفت با کلمه تدریج و امکان گفت اما مدینه فاضله درست شد ؟ نه، پس بایستی امر بدین مهمی امری که در جهت رفاه کارمندان دولت این طبقه زحمتکش و مورد احترام، کسانی که تمام نیروی خود را در جهت به ثمر رساندن انقلاب گذاشته اند باید امید بخش برای تمام کارمندان در سراسر مملکت باشد لایحه همانطور که دوست عزیز من جناب دکتر زبیدی گفتند در تهران و مراکز استانها آنهم بعضی مراکز استانها پیاده خواهد شد اما کارمندی که در بافق هست در اهر است در خلخال است و قس علی ذلک چه باید بکند ما می خواهیم کاری بکنیم که عامه کارمندان دولت مستفید باشند از این قانون ولی امروز کلمه امکان و تدریج در امید را بروی عده زیادی از کارمندان بسته است (صحیح است) طلائی کار با امید، بلافاصله يك ناامیدی با کلمه امکان و تدریج بایستی گفت:

امروز که در دست توأم مرحمتی کن

فردا که شوم خاک چه سوادشکندامت

(بگنفر از نجابتندگان - شعرش بد است)

کاری باید کرد برای همه به باقی هم باید امید داد میدانیم دستگاههای اداری ما چگونه است، البته بعضی، وجه پاسخی به کارمند مریض خواهند داد به کارمند مریض خواهند گفت بتدریج و در صورت امکان و در صورت وجود موجب تو معالجه خواهی شد پس کلمه موجب از لحاظ قانونگذاری غلط است موجب جهت منبث کننده است، موجب موجود است کلمه امکان را هم مصلحت است بردارید همان کلمه بتدریج بگذارید ما امکان داریم. در این عصر و این زمان در زمان انقلاب امکان هر کاری داریم بگذارید کلمه امکان را که روزی این کلمه نقضی بشود موجب هم هست فکر عالی شاهنشاه موجب شد که قلمی برداشته

رئیس - آقای حکمت یزدی در هر يك از مواد بموقع خودش صحبت بفرمائید.

حکمت یزدی - پس اجازه بفرمائید راجع بیک تبصره صحبت کنم ، سایر افراد خانواده تحت تکفل کارکنان دستگاههای فوق نیز ممکن است در صورت فراهم شدن موجبات تأمین درمان آنان از مقررات این قانون استفاده نمایند ، بمن بگوئید اگر يك کارمندی دید پدر و مادرش یا سایر افراد واجب النفعه اش که تحت تکفلش هستند در خانه از شدت رنج و مرض ناله میکنند با بودن کلمه امکان آیا میشود آنها را درمان کرد جناب آقای دکتر ناوی اشاره فرمودند باینکه ایمان و اعتقاد نقش مهمی در درمان دارد این از لحاظ روانشناسی مهم است من ممکن است به بزرگترین و باسوادترین پزشکی شخصاً اعتقاد نداشته باشم ولی شما آمدید این آزادی را سلب کردید (چند نفر از نمایندگان - برعکس) گفتید طبق ضوابطی که معین خواهد شد مجلس مگر میتواند وکالت در توکیل بدهد کجا شما را از سبزواری وکیل کردند حق دارید وکالت در توکیل بدهید (اکبر مسعودی - این وکالت در توکیل نیست) بنده به شورای فنی وکالت میدهم که این ضوابط را برای مجلس تهیه کند خود نمایندگان مجلس شورای ملی باید ضوابط را تعیین کنند شما در همه جا تصویب کمیسیون، تصویب وزیر ، تصویب فلان و بهمان ، شما نشان بدهید مستند وکالت در توکیل شما کجاست ؟ خوب گفتند جناب دکتر سجادی در مورد این کار کمیسیونها، کجا شما اجازه وکالت در توکیل دارید. این امری است که نمایندگان باید نظر بدهند امر و الاثنی است امر مهمی است مرتب شانه خالی کردن اختیار باین و آن دادن این در حق وکیل مجلس نیست اما این مسائل چه در

تبره ۲ و چه در تبره ۳ چه ماده اول عرض کردم خالصاً مخلصاً برای آن آرمان مشترکی که بنده و همه آقایان داریم در جهت بهبود امر درمان بنحو عام و در جهت بهبود درمان کارمندان دولت بنحو خاص بود سایر عرایضم را در مواد دیگر عرض خواهم کرد (احسن).

رئیس - آقای دکتر برومند بفرمائید.

دکتر برومند - با اجازه مقام ریاست بنده بعنوان مخبر کمیسیون بهداری در مورد کلمه بتدریج که خیلی بحث شد لازم است توضیحی عرض کنم در سه جلسه کمیسیون در کلیات این لایحه صحبت شد بیشتر بحث در اطراف این کلمه بتدریج بود همکاران حزب اکثریت جناب دکتر کیان و دکتر نایی و آقای فرهادپور از حزب اقلیت و آقای موسوی امین پیشنهاد داده بودند در این مورد بحث خیلی مفصلی شد نمایندگان دولت در آنجا توضیح دادند که وقتی يك برنامه ای قرار است اجرا بشود امکانات را باید در نظر بگیریم امکانات مالی و پولی و امکانات فنی در صورتی میتوانیم در يك زمان معین و مشخص يك کاری را اجرا بکنیم که امکان مالی و فنی بعداً کمتر در اختیار باشد در آن صورت يك زمانی احتیاج هست که برنامه ای را انجام برسانیم ولیکن امکانات فنی ما و نیروی انسانی ما محدود است و در همه نقاط مملکت نیست و هم امکانات مادی هم آنطور که باید و شاید برای يك زمان معین در اختیار نیست در این صورت نمیتوانم کلمه بتدریج را حذف کنیم بخصوص که در همین لایحه يك حق سرانه درمان برای کارمندان در نظر گرفته شده و اگر ما کلمه بتدریج را حذف کنیم ناچاریم پول را از کارمند دولت بگیریم بدون آنکه بتوانیم يك سرویس کامل یا ناقص در تمام نقاط به کارمند بدهیم این است که من لازم دانستم بعنوان مخبر کمیسیون بهداری گزارش آنچه را که در کمیسیون گذشته بعرض مجلس شورای ملی برسانم.

رئیس - آقای دکتر نایی بفرمائید.

دکتر نایی - با اجازه مقام محترم ریاست جایی که خون زناخن خورشید میچکد، فرهادپور همدان بین که غم تیشه میخورد.

جای نهایت تأسف است که جناب آقای حکمت یزدی که بنده بمراتب فضل و دانش ایشان ایمان دارم برای يك اصلاح عبارتی موجبات، امکانات اینجا صحبت فرمودند مسأله این است به بینم شأن نزول این ماده چیست و اصولاً هدف چیست؟ محاسن چیست معایب کدام است و بتدریج برای چیست و موجبات و امکانات برای چه میباشد عرض کنم هدفی که این ماده و این لایحه خدمات درمانی دارد اینست که آزمایشهای انجام یافته بامند های طب دولتی متأسفانه تا اندازه زیادی ناموفق بوده است و هدفی که این لایحه دنبال می کند از يك سو تأمین درآمد مشروع و کافی برای پزشکان به منظور بسیج آنان به خدمات درمانی در خارج از شهرهای بزرگ دوم جلب رضایت مردم و تأمین آزادی آنان در مراجعه به پزشک که این يك اصل اساسی است برای جلب اعتماد مردم و تولید امکانات و توسعه امر بیمه و باید بدانیم که فکر درمان دهی به کلیه جوانب مملکت و کلیه مردم اولاً منظور نظر این لایحه نیست و ما نباید خدمات درمانی کارمندان دولت را با آن بخش یعنی بخش دولتی که مسئول درمان کلیه افراد مملکت است اشتباه بکنیم این لایحه فقط برای کارمندان دولت است در يك معیار معین گویانکه در یکی از مواد امکان داده شده که افراد بی بضاعت میتوانند از مزایای این قانون استفاده کنند و نیز باید توجه داشت که با وجود و اجرای این لایحه هیچ دستی بامکانات درمانی موجود مملکت نمیخورد از نظر بخش عمومی درمانگاههای وزارت بهداری در مانگاههای مؤسسات شیروخورشید در آن قسمت که درمان سرپایی انجام میدهند همچنان بوظایف خود ادامه می دهند و بوضع اولیه خود باقی میمانند منظور ایجاد يك رفاه درمانی خاص برای کارمندان دولت است با استفاده از این بیمه و پرداخت حق بیمه و فرانشیز خاص برای این خاطر است که ما نمیتوانیم در اینجا کلمه بتدریج را برداریم باید امکانات را در نظر بگیریم (حکمت یزدی - موجب هم میخواهد) همان شعرا را برای آن خواندم در لایحه پانین مهمی بحث لغوی بموجبات و موجب دردی دوانمیکند عرض کنم که واقعیت این است که ما از نظر نیروی انسانی در يك حدی قرار نداریم که گروههای پزشکی را در تمام

مملکت ایجاد کنیم از نظر مادی نیز امکان چنین بسط و توسعه ای وجود ندارد بنابراین در هر منطقه فقط وقتی میتوانیم عهده دار این درمان بمعنی خاص و وسیع بشویم که در آنجا این امکانات بوجود بیاید یا بوجود آورده باشیم تمام واقعیات موجود این امر را نشان میدهد که ما نیز مانند سایر کشورها که سالهاست نظام بیمه درمانی را پذیرفته اند باید این مسیرهای مختلف را بتدریج بپیماییم منتهی در هر مسیری کلیه امکانات مؤسسات درمانی را يك کاسه کنیم و بتوانیم حداکثر استفاده را از آنها بنمائیم گروههای متخصص و ورزیده و خاص در تمام مملکت کافی نیست باید در هر منطقه بتدریج این گونه امکانات را با استفاده از علاقمندی پزشکان یا تشویق آنها بدرآمد بیشتر ایجاد کنیم و کم کم این کار درمانی را در آنجا سامان بدهیم از طریق دیگر در ماده ۱۴ میگوید مراکز درمانی موجود سازمان بیمه کارمندان دولت تازمانی مجمع عمومی سازمان مصلحت بداند از طرف سازمان رأساً اداره خواهد شد و تعطیلی رخ نخواهد داد بنابراین از وسایل درمانی موجود استفاده کامل میشود خدمات درمانی دولت در لایحه موجود تسهیلات بیشتری در اختیار کارمندان دولت قرار میدهد شکی نیست که هیچ کاری از نظر اجتماعی خلق الساعه نمیتواند باشد و شدنی هم نیست و این منطقی است که احساسات نمیبزید و منطقی است که امکانات علمی و مادی است که این امکانات را برای ما ایجاد می کند فکر میکنم ماده يك این لایحه با کمال دقت تهیه و تنظیم شده با تغییراتی که در آن داده شده جامع است و آنچه جناب آقای دکتر حکمت یزدی فرمودند از نظر اینکه وکیل در توکیل است و نمیتواند مجلس اختیارش را به کسی واگذار کند میخواهم عرض بکنم اینطور نیست این يك امر فنی و اداری است و يك مسئله قانون گذاری نیست این يك امر فنی و تخصصی است افراد متخصص این ضوابط را تعیین می کنند و این در تخصص افراد فنی است و این آن چیزی نیست که وکیل دژ توکیل را توجیه کند بنابراین باز عرض میکنم چنین چیزی نیست و مجلس یا کمیسیون چنین اختیاری را نداده است در مواد دیگر وقتی مطرح شد اگر لازم بود بقیه عرایضم را عرض خواهم کرد (احسن).

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - گاهی اوقات مدافعات همکاران محترم در قبال ایرادها و انتقادهائی که در کمال حسن نیت در جهت انجام کامل وظیفه يك اقلیت عنوان میشود که همیشه چراغی فراراه دولت است نوعی دفاع می کنند که بعضاً موجب میشود بدون تصمیم وقتی گرفته بشود برای توضیح در مدافعات همکاران اکثریتی، تاجائی که يك مسئله کلی و اساسی را به شعر شیرین و فرهاد می کنند برای جواب دادن دوستان عزیز بنده تصمیم ندارم که در مسئله درمانی مملکت شعری اینجا بخوانم و مطایبه ای عرض کنم و نه تصمیم دارم که دوستان را بخندانم مسأله درمانی دردی است اجتماعی و آنچه که ما عنوان میکنیم میتواند از خدمات و زحمات فوق العاده ای که مسئولان وزارت بهداری بعهد دارند و متحمل میشوند برای بهتر نتیجه گرفتن آنها مفید باشد انتقاد و ایراد و بیان نظراتی در يك لایحه بهیچوجه مفهوم آنرا ندارد که خدای نکرده فلان همکار ما میزان احترامش به يك طبیبی که وزیر بهداری است کمتر از همکاری باشد که از جناح اکثریت است شاید همین بیل و همین زحمت مطالعه و گفتن این ایراد است نه تنها در جهت خدمت مملکتی است بلکه از جهت علاقمندی به کار خودش و نتیجه بهتر، يك کمک و خدمتی است دوستان اکثریت در دفاع از این لایحه انتقادی از سازمان بیمه کارکنان دولت در وضع موجود کردند که من فکر میکنم اگر ۶ ماه پیش بنده این انتقاد را میکردم خودشانرا موظف بدفاع از همین سازمانی میدانستند که امروز به استناد انتقاد از او دفاع از این لایحه را بعهد دارند. دوست و همکار عزیزم آقای دکتر نایی که مورد احترام بنده هستند اشاره کردند که آزمایشهای انجام شده ناموفق بوده بلی دوست عزیزم پنجسال است ۸ سال است که در قبال اعمال و کارهایی که شما می کنید ما قسمتها و جهات ناموفق را در اینجا مطرح میکنیم امروز بما جواب می دهید که اینطور نیست ولی امروز در قبال دفاع از این لایحه خودتان تأیید به عدم موفقیت در آزمایشهای قبلی دارید و قبول کردید که متأسفانه باید عرض کنم برای دسته و جماعتی که برنامه دارند مغزهای متفکر دارند فرصت مطالعه دارند مملکت آزمایشگاه نیست (احسن) باید دقت کرد

مطالعه کرد و جوری تصمیم گرفت که امکان زمان کار بحد اقل ممکن که از قدرت مطالعه و دقت هر فرد دقیقی خارج است نرسد و الا اگر هر کاری شروع کنیم بعنوان آزمایش و بعد از یکی دو سال بگوئیم خوب آن کار ناموفق بود حالا يك کار دیگر را می کنیم من یقین دارم دو سال دیگر در جهت لایحه دیگری که انشاء الله دولت شما برای امر درمان که بتواند جوابگوی درمان مردم باشد خواهد آورد و در جوابش خواهند گفت آزمایشهای قبلی ناموفق بود و ناگزیر شدیم این لایحه را بیاوریم (دکتر بهزادی - غیبگوئی میفرمائید) خدا کند که من غیبگوی صادقی نباشم و این لایحه و این آزمایش موفقی باشد. تمام ما آرزو داریم که در دوران انقلاب در دورانی که امکانات برای خدمت بمملکت بیش از هر زمان دیگر فراهم است نتایج مطابق امکانات فراهم و تحصیل بشود و ما بپهچوجه آرزوی شکست نداریم بخصوص که این مسأله يك مسأله اخلاقی و وجدانی و امر درمان مردم مملکت است من واقفم برای وزارت بهداشتی در توفیق این برنامه دعا میکنم آرزو می کنم و آنچه که عرض می کنم بابت دلسوزی است که مبادا در این برنامه توفیقی پیدا نکنند دوستان اکثریتی بخاطر داشته باشند که در دفاع ماده يك این لایحه فرمودند که این لایحه برای تأمین درمان کارمندان شریف دولت است و بسایر مردم ارتباط ندارد چون در سایر مواد من نمیدانم حرف مدافع لایحه را گوش کنم یا حرف شما را (خطاب بیکی از نمایندگان) یا اشاره و ابهام استعاره ای که در لایحه هست اورا قبول کنم؟! یکجائی گفته است اگر يك فقیری باشد در لایحه به این مطلب اشاره شده است خوب اینکه امر اعلیحضرت همایونی است که هیچ سازمانی حق ندارد چه خصوصی، چه دولتی اختصاصی اگر مرضی را بردند آنجا و اورا نپذیرد يك گوشه این لایحه هم شما گفتید برای يك آدم بی بضاعتی اگر دلشان خواست و موجباتی فراهم بود او را قبول کنند این تعهد برای درمان در مقابل ۰/۹۳ مردم مملکت که مشمولین این لایحه نیستند بنابراین خاطر مبارکتان باشد که در مواد بعدی وقتی که ما آمدیم عنوان کردیم که اعتبارات

کل را برای وظیفه جزء چرا تخصیص دادید آنوقت آنجا بدانید که خودشان این وظیفه را محدود بطبقه کارمند کردند ولی مسئله و کیل در توکیل جناب آقای دکتر نایی هیچوقت در يك کار فنی بطور مسلم ما اظهار عقیده نمیکنیم که قانون بگذرد فرض کنید که حصه را چگونه معالجه کنند یا پایا شکسته را چگونه گچ بگیرند اینها يك امر فنی است اما سنت و سابقه ای که در خیلی موارد برای اکثریت گذاشته شده و من امیدوارم که با بیان این مطالب بدون ایجاد تعصب کم کم این عنایت و توجه را بفرمائید که این مقدار اختیار تصویری بکمیسیونها دادن البته يك حالت تسهیل فراهم میکند ولی از آن حالت و وظیفه اصلی که دقت و مطالعه و موشکافی و اظهار نظر در جمع کل نمایندگان مجلس است بطور قطع و یقین دولت را محروم میکند تصور نکنید که فلان لایحه میرود در کمیسیون تصویب میکند يك تسهیلی است صحبت در لایحه برای تصدیق و سردرد آقایان نیست برای این است که در مجموع این صحبتها این بیان عقاید شاید گوشه ای ، نکته ای، اشاره ای پیدا شود که آقای وزیر بهداشتی استفاده کند و یا اکثریت بنفع وظیفه ای که بفرمان اعلیحضرت بعده دارد استفاده کند این است که بنده میخواستم استدعا کنم اصولاً هر وزیر و لیدر اکثریت که واقفم مردی منطقی است (دکتر المونی - متشکرم) باین نکته و این مسئله تا آنجا که امکان دارد این توجه و عنایت را بکنند که کمتر مسائل را بتصویب کمیسیونها موکول کنیم و دلخوش کنیم و بگوئیم بلی بتصویب فلان کمیسیون رسید حتی المقدور با این فرصتی که هست با این آمادگی که هست با این زحمتی که میکشند و کوششی که میکنند که واقفم من از مقام ریاست کمال تشکر را دارم که در دفاع از طرز خدمت نمایندگان عنوان فولتایم دادند بلی این آمادگی برای ما هست که هر روز جلسه کنیم بحث کنیم صحبت کنیم ما با کمال حسن نیت عرابضمان را بکنیم و شما با کمال حسن نیت گوش بحرفمان بدهید تا يك نتیجه منطقی بنفع مملکت بگیریم و بدست وزیر مربوطه بدهیم کار بطور قطع و یقین ضریب آزمایشی شدنش پائین می آید و از صورت آزمایش بصورت کار صحیح در می آید ولی آنچه که بنده در مورد پیشنهاد حذف که داده ام برای اینکه در موقع بحث پیشنهاد

دیگر وقت گرامی همکاران را نگیرم اینجا عرض میکنم بمنطق دولت و نماینده دولت در عدم قبول حذف کلمه «بتدریج» من تسلیم شدم ولی متأسفانه آنها در قبول ظرف زمانی برای کاری که مطالعه کرده اند و لایحه آورده اند تسلیم منطقی مانند من قبول کردم بگویم در حال حاضر بمجرد توشیح این لایحه برای همه کارمندان یکمرتبه امکان بیمه فراهم نمیشود بهمین دلیل در قبول و دفاع حذف کلمه «بتدریج» با فشاری نکردم ولی همانجا آن عنوان را ما کردیم که تعداد کارمندان مشخص ، امکانات معین، برای مملکتی که مرکز آمار دارد و میلیونها خرج آمار میکند و این آمارها را میدهد بیرون و بما میدهد استدلال میکند و ما این استدلالها را قبول میکنیم بنابراین از این آمارها از این امکانات از سابقه پنجاه ساله وزارت بهداشتی از بودجه برنامه ای همه اینها حکم میکند که مادر حالتی قرار داریم در يك فاصله زمانی هستیم که کارهای مملکتی مادر تمام شئون يك غلطک حساب شده منظم با برنامه افتاده بنابراین وقتی برنامه داشته باشیم وظیفه را تشخیص داده باشیم مسئولیت را بدانیم چیست ، برای رسیدن باین وظیفه برای انجام این هدف باید سه تا ضریب سه تا منحنی را در نظر بگیریم نقطه تقاطع اینها را مشخص بکنیم حالا نقطه پرورش طیب یا سرعت ترازد طیب چقدر است برای دولت که مطالعه میکند که در برنامه پنجم این سرعت بچه حد میرسد کارمندان دولت موجود و تعدادی که در برنامه پنجم جذب و استخدام میشود حساب دارد چقدر است نیاز اینها چیست نحوه تقسیم و گسترش آنها در سطح مملکت بچه صورت است این سه چهار عامل را که حساب شده داشته باشیم و اینکه امکانات مالی چیست با اینها میشود گفت که تعیین بفرمائید که چه روزی مژده انجام کامل چنین وظیفه ای را که امروز الزاماً بتدریج گذاشته اید بما خواهید داد در آخر این دوره ؟ بعمر نمایندگان این دوره وصلت میدهد یا تا آخر دوره بیست و چهار؟ هفت سال دیگر بهر حال يك ظرف زمانی لازم دارد که لایحه ای حکم کند از اینجا شروع میکنیم در فلان تاریخ باین نتیجه میرسیم خوشبختانه در اکثر برنامه ها بنده دیده ام این مسئله پیش بینی شده است حالا بموقع رسیده اند یا نرسیده اند عوامل مختلفی که برنامه را کندتر میکنند یا تسهیل

میکند در خیلی برنامه ها بما مژده داده اند که به بیشتر از آنچه پیش بینی میکردند رسیده اند متشکریم در بعضی جاها عوامل و پیش آمدها عقب تر می اندازد در هر حال برای برنامه ریز پیشنهاد دهنده باید ظرف زمانی برای انجام تعهد و وظیفه ای که بان مناسبت لایحه را می آورد و قانون را میگیرد و سازمان را میدهد بایستی مشخص باشد بهمین دلیل بنده استدعا میکنم اگر در لایحه و در کمیسیون باین عرایض توجه نشد و ظرف زمانی مشخص نشد لااقل جناب آقای دکتر شاهقلی وزیر محترم بهداشتی در بیانی که قطعاً در توجیه لایحه کاملتر از سایر مدافعین خواهند فرمود يك وعده باصطلاح تصویب زمانی که برای خودشان بر آورد کرده باشند در اینجا اعلام کنند که اگر در خود لایحه منعکس نیست لااقل در این صورت مذاکرات منعکس باشد که مردم و کارمندان شریف دولت، جناب آقای دکتر ناوی، که مورد علاقه هستند وزیر چتر این لایحه درمانی آرزو داریم قرار بگیرند و بعد در مواد بعدی عرض خواهم کرد که بچه کیفیت نه تنها آنها قرار نمیگیرند بلکه سایر مردم اقصی نقاط محرومیت های بیشتر خواهند کشید آنها این اطمینان را داشته باشند که لااقل وزیر محترم بهداشتی فرمودند که انشاء الله تا سال دیگر تا چهار سال با هفت سال دیگر این وظیفه به کیفیتی انجام خواهد شد که همه کارمندان دولت لااقل از بیمه درمانی استفاده خواهند کرد (احسنت).

رئیس - آقای دکتر اعتمادی تشریف بیاورید.
دکتر اعتمادی - با اجازه مقام ریاست و همکاران

عزیز. يك قسمت از مسائلی که اینجا مطرح شد بعقیده بنده و سایر نمایندگان ربط زیادی باین ماده نداشت بسیاری از مسائل که اینجا مورد بحث قرار گرفت يك عده از همکاران يك قسمت از نطق های برنامه ای شان را منتقل کردند باین تشکیل سازمان خدمات درمانی مسئله در اینجا تشکیل يك مؤسسه ای است که کار درمان کارمندان دولت را در درجه اول و اگر امکانات بیشتر فراهم شد قسمتی هم از بار درمان بعضی از طبقاتی که در همین قانون اشاره شده بدوش بکشد همه ما میدانیم که مسئله طب درمانی از طریق استخدام نتیجه مطلوب در هیچ جای دنیا ندارد و همیشه هم طبیب ناراضی بوده

عده معدودی باید مراجعه میکردند مسئله عدم موفقیت مسئله‌ی جدید است از طرفی آقایانیکه در دستگاه‌ها چند سال سابقه دارند میدانند این بیمه کارمند دولت بیمه افرادی بود یعنی شخص کارمند، و بخواننده و افراد تحت تکفل تسری پیدا نمیکرد بنابراین این خودش يك نقص بزرگ بود برای کارمند و بیمه شده گان. مجموعه این مسائل را جمع کردند در يك دستگاهی و باینصورت در آوردند آزادی انتخاب، بیمه افراد و خانواده بیمه افراد تحت تکفل و حتی در مورد دیگری مسئله بیمه تسری بسیار افراد تحت تکفل هم داده شده و این يك چیزی است که بعقیده بنده فوق‌العاده است این آزادی پزشك که اینجا بهش اشاره شده در دنیا بی سابقه است این اولین دفعه‌ایست که میگویند بهر کس بهر مؤسسه‌ای که میل داری مراجعه کن ما قبول داریم.

ولیس - آقای دکتر اعتمادی فعلاً مسأله اول مطرح است.

دکتر اعتمادی - عرایض بنده مربوط به تبصره ۳ ماده اول است فرمودند زمان کار را بعد اقل برسانید این درجهت کار بعد اقل رساندن است با کلمه بتدریج توجه بفرمائید اگر بتدریج را برداریم زمان را بعد اقل رساننده‌ایم از آنجا که موجبات کار فراهم نیست چرا برای اینکه این مؤسسه بخصوص نمی‌تواند پیش‌بینی کند که تا پنجسال دیگر در تمام کشور بیمارستان و طبیب متخصص چقدر خواهد بود در نقاطی که نیست اگر کلمه بتدریج را برداریم در آنجائی که خدمتی برایشان منظور نمیشود باید حق سرانه خودش و خانواده اش و افراد تحت تکفل خود را بپردازد بنون اینکه استفاده از این مقررات کرده باشد بنابراین راجع به کلمه بتدریج که خود جناب آقای فرهادپور فرمودند قانع شدند و بنده خیلی تشکر میکنم در مواد بعدی که اتخاذ سند فرمودید مواد بعدی را بگذارید دره‌وقع خودش صحبت میکنم که چه موادی لازم و ضروری است راجع به بیمه شده و بیمه کننده و مجری بیمه بنابراین در مورد خودش بحث خواهیم کرد خواهش میکنم به پیشواز مسائل بعدی تروید

و هم مریض ناراضی، باین دلیل مسئله بیمه الان مطرح است از نظر درمان در امر بیمه دو طرف لازم است يك بیمه‌گر لازم است يك بیمه شونده و يك اجرا کننده هم در مقام ثالث. اگر به متن این قانون و بمواد بعدی توجه فرموده باشید مسئله انتخاب پزشك و مؤسسه درمانی و بیمارستان بطور آزادی مطلق مطرح است اینکه بگویند شما الزام و اجبار دارید که فرضاً بفلان شخص مراجعه کنید و اگر هم ناراضی بودید دوباره مجبورید پیش او بروید نیست میگویند آزادید بهر کس دلتان میخواهد مراجعه کنید. اما در مورد این آزادی و آن چیزی که راجع بضوابط است توجه بفرمائید که بضابط در چه حدود است و آیا لازم است یا نیست بضابط مربوط بآزادی، راجعه بطیب است که اگر يك روز يك عده‌ای از بنده نوعی ناراضی بود که نزد او میرویم جوابمان را نمیدهد و يك چیزی هم طلبکار است و این آدم بدر دکار ما نمیخورد بضوابط این است که میگوید طبیب بیمه شده را می‌بزند بهر کس میخواهد مراجعه میکند و همینطور مسائل دیگری که مورد ابتلاء همین سازمان بیمه کارمندان فعلی است اینها باید ضابطه داشته باشد اگر ضابطه نداشته باشد اگر شما آزادی مطلق قائل شوید فرض بفرمائید شخصی از کرمانشاه بلند میشود می‌آید تهران که بنده چون ترش کردم و آزادی طبیب مطرح است باید بروم تهران، بنابراین ضابطه لازم است، از چه جهاتی لازم است، ضابطه صرفاً جنبه فنی دارد و فقط در حدود آزادی مراجعه است. بنابراین آنچه مسلم است ازوم يك ضابطه‌ای محرز است برای اینطور مراجعه که بعداً اسباب دردسر و مشکلات دیگر نشود در اینجا فرمودید که چراغی فرا راه میداریم بنده خیال نمیکنم هیچوقت کسی پشت این تریبون گفته باشد انتقاد نکند بلکه همیشه گفته شده که انتقاد لازم است ضروری است اما بعضی اوقات و بعضی انتقادات علاوه بر اینکه چراغی فرا راه نیست بلکه چاهی است فرا راه، بدلیل عدم پیش‌بینی آینده را که چه خواهد شد و چه میشود راجع بسازمان موجود بیمه درمانی کارمندان دولت و عدم موفقیت اینجا بحث شد توجه داشته باشید که مسئله عدم موفقیت این سازمان مسئله خود کارمند نیست باز عیب آن این بود که يك

يك عينك بديني ميزنيم كه خوب نيست چرا عينك خوش بيني نمي زنين و بگوئيم كه اينكار مفيد است و بايد اجرا شود و مصراً بخواهيم كه هر چه زودتر اين را تصويب كنيم و هر چه زودتر به مرحله اجرا دريمايد براي استفاده هر عده بيشتر كه ممكن است تا براي كلي افراد مقدوراتش بتدريج فراهم شود بنا بر اين بنده عرايضم را همين جا ختم ميكنم و مسائلي كه مربوط به تبصره ها و مواد بعلميشود در جاي خودش بحث خواهم كرد و اتخاذ سند هم بفرمائيد .

رئيس - نظر ديگري در ماده اول نيست ؟ (اظهاری نشد) رأی می گیریم بماده اول خانها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده دوم قرائت می شود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - بمنظور اجرای این قانون سازمان تأمین درمان که بر عبات اختصار در این قانون سازمان نامیده میشود تشکیل میگردد .

سازمان وابسته بوزارت بهداشتی و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری بوده و بصورت شرکت سهامی اداره میشود و کلیه سهام آن متعلق بدولت است اداره امور سازمان بموجب این قانون و اساسنامه و آئین نامه ها و مقررات مربوط خواهد بود .

تبصره - سرمایه سازمان و منابع تأمین آن در اساسنامه معین خواهد شد .

رئيس - در ماده دوم نظری نیست ؟ آقای دکتر رئيسی بفرمائيد .

دکتر رئيسی - همانطور که صحبت شد حدود این لایحه مشخص نیست معلوم است که برای کارمندان دولت است و همین طور که حالا توضیح داده شد روشن شدیم که عبارتست از آزادی مریض در انتخاب طبيب و بیمارستان ، يك مسئله ای که در ماده دو جای مطرح کردن بوجود میآید مریض خریدار است یعنی تمام کارمندان دولت که بیمار میشوند باید به طبيب و بیمارستان مراجعه کنند خریدار و فروشنده امور درمانی در اینجا مشخص است کار این سازمان نظارت بر این خرید و فروش است و بدین جهت رل يك واسطه را انجام میدهد منتهی

که از اینجا اتخاذ سند کنيد که ديگر حق صحبت نداريد بنا بر این مسائل را بگذاريم موقع خودش را جمع به ظرف زمانی که فرموديد صحبت های که اینجا فرموديد بیشتر صحبت های برنامه ای است تا صحبت اجرائی . این يك مؤسسه است که ميگويد تا این مؤسسه در هر کجا بوجود میآید در هر جا مقدور است فراهم شد بلافاصله این کار را اجرا میکنیم اما اینکه کی اجرا خواهد شد کی این موجبات فراهم خواهد شد دست من نيست دست دستگاه های ديگري است برنامه را این مؤسسه تعبيريزد ضمن برنامه های ديگري است که بتدريج آنها فراهم خواهند کرد مسلماً در ضمن آن جوابهای لازم برای کلیه بتدريج و موجبات و ظرف های زمانی داده خواهند شد و در موارد مختلف بحث بقدر کافی خواهد شد این گفته شد که با امید بسیار شروع شد اما مواجه با سراب شدیم این سراب از دیدهای مختلف فرق می کند ممکن است کسی آن را بصورت سراب و خواب و خیال در آورد کما اینکه بسیاری از مسائل که بعضی از دوستانمان مطرح می کنند در اینجا تخيلات خودشان است که بصورت سرابی است که بمجلس عرضه می کنند و حال اینکه حقیقی وجود ندارد و سراب است امید بسیاری است این اولین دفعه ای است که يك قانونی تقدیم میشود برای بهبود وضع کارمند با يك امکانات خیلی وسیع و اختیار وسیع برای کارمند و خانواده اش بنا بر این امید هست ، سرابی وجود ندارد . مگر سرابی که ما نخيلش را میکنیم فرموديد چرا در سراسر کشور اجرا نمیشود این بحث شد اجرائش در سراسر کشور بلافاصله محال است يك دستگاهی که امروز بوجود میآید بلافاصله بعد از تصویب و توشیح قانون در تمام مناطق کشور نمیتواند ریشه بدواند و در هر چند دستگاهی بوجود بیاید کما اینکه بسیاری از دستگاه های ديگر دليل کمبود کادر فنی و کمبود مقدورات مؤسسه ای که خود بعضی از آقایان در آن خدمت می کنند هنوز ثبوتی پیدا نشده که در هر جا این مؤسسات که لازم بود بوجود بیاید دليل نردن مقدورات کادر فنی و نیروی انسانی لازم والا همه شان دلشان می خواست که این را توسعه بدهند مسئله ديگر که اینجا مطرح است اینست که نديانم چرا هر موقع که يك مسئله مفيد مطرح میشود

واسطه‌ای که جنبه انتفاع ندارد حالا برای این منظور و این ایده شخصاً معتقدم نه سازمان لازم است نه شرکت برای اینکه مناقصه‌ای بوجود نیاید که احتیاج بمنافسه‌گذاری باشد حالا چون فرمودید چرا سازمان؟ چرا شرکت؟ هر کدام از اینها از نظر حقوقی يك بحث جداگانه دارند شما اینجا میفرمائید سازمانی است که بصورت شرکت اداره میشود. یعنی از هر دو تا شما می‌خواهید استفاده کنید اجازه بفرمائید مشخص بشود اگر می‌خواهید بصورت شرکت اداره بشود چرا اسم سازمان می‌گذارید (دکتر متین - چرا نباشد چه عیبی دارد؟) چرا هر دو تا باشد این سازمان است یا شرکت؟ یکی باشد چرا هر دو تا باشد عجیب است این سازمان است یا شرکت یعنی هر دو تا است، اینها هر کدام شخصیت جداگانه دارند جناب دکتر الموتی من نمیدانم این سازمان است یا شرکت (یکی از نمایندگان - سازمان است) ولی سازمانی که بصورت شرکت اداره میشود چرا سازمان گذاشته‌اید اصولاً در اینجا می‌تواند هیچکدام از اینها نباشند (یکی از نمایندگان - هر دو یکی است) شما که میفرمائید یکی است کلمه سازمان را بردارید من منظورم این بود که بنده را روشن بفرمائید و من روشن نشدم.

رئیس - آقای دکتر اعتمادی.

دکتر اعتمادی - بنده هر چه فکر میکنم مورد ایراد همکار عزیزم راسر در نمی‌آورم که چرا سازمان است یا چرا شرکت مگر اشکالی دارد که يك شرکت سهامی اسم خاصی هم داشته باشد هیچ اشکالی ندارد تمام این تابلوهائی که توی خیابان می‌بینید شرکت سهامی است اسم خاصی هم دارد اینهم گروه پزشکی که تأسیس شده شرکت است ولی روی تابلو نوشته گروه پزشکی فلان بنابراین از نظر کلمه سازمان وحشت نکنید سازمان تأمین خدمات درمانی يك اسمی است که انتخاب شده برای يك شرکت و هیچ اشکالی ندارد که يك شرکت سهامی اسم خاص داشته باشد شرکت قنددر فلان چا يك سازمان است از این موارد زیاد است عرض کردم در بخشهای خصوصی هم نام شرکت‌های خصوصی هم اسم خاص دارد و هیچ ایرادی ندارد از نظر قانونی که سازمان

بصورت شرکت اداره شود از نظر تشریفات اداری (احسن).

رئیس - نظر دیگری در ماده دوم نیست؟ (اظهاری نشد) رای می‌گیریم بماده دوم خانمها آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - سازمان دارای مجمع عمومی خواهد بود و اعضای آن عبارتند از وزیران بهداشتی، دارائی، کارو امور اجتماعی، دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و مدیر عامل سازمان برنامه.

تبصره ۱ - ریاست مجمع عمومی با وزیر بهداشتی است.

تبصره ۲ - سازمان دارای شورای فنی خواهد بود متشکل از:
وزیر بهداشتی یا نماینده او.

رئیس هیئت مدیره سازمان نظام پزشکی مرکز یا دبیر کل سازمان مذکور.

رئیس بیمه مرکزی یا نماینده او.
مدیر عامل جمعیت شیرخورشید سرخ ایران یا نماینده او.

مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی یا نماینده او.

نمایندگانی که از طرف وزیر بهداشتی، مدیر عامل جمعیت شیرخورشید سرخ ایران و مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی برای شرکت در شورای فنی معرفی میشوند از پزشکان خواهند بود.

تبصره ۳ - وظایف و اختیارات شورای فوق‌الذکر بموجب این قانون و اساسنامه آن تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی - جناب دکتر اعتمادی فرمودند عینک بدبینی نزنید بنده عینک دارم ولی بد بین نیستم و امیدوارم فشمول این شعر نباشم:

چشم باز و گوش باز و این عمی

حیرتم از چشم بندی خدا

رئیس - هست.

دکتر الموتی - تبصره ۳ را بخوانید.

حکمت یزدی - یعنی میفرمائید شورای فنی هم جزو سازمان شرکت سهامی است؟ قربان نیست، شورای فنی از کمی تشکیل میشود؟ از نماینده وزیر بهداشتی از نماینده جمعیت شیر و خورشید سرخ، نماینده جمعیت شیر و خورشید سرخ جزو سازمان است؟ نماینده سازمان شاهنشاهی جزو شورا هست جزو سازمان نیست جزو شورای فنی است عرض کردم شتاب موجب میشود که باینصورت در بیاید (رضوی - شورای فنی جزو چه سازمانی است؟) ما میخواهیم این قانون درست و منفع باشد ما يك سازمانی داریم که آن سازمان بموجب اساسنامه خودش بموجب قانون خودش با سرمایه خاص خودش با سهام خاص خودش اداره میشود گفتیم ناظری بر این سازمان میخواهیم ناظر بر این سازمان شورای فنی است شورای فنی که از نماینده وزیر بهداشتی و نماینده سازمان نظام پزشکی و فلان و بهمان این نماینده‌ها تشکیل میشود ما این شورا را يك وجود ممتاز و منحاز برایش قائل نشدیم که ارتباطی با ابواب جمعی سازمان ندارد آقا يك جواب بمن بدهید بنده راحت بشوم بفرمائید شورای فنی جزو سازمان است از مقررات سازمان تبعیت میکند؟

رئیس - آقای قوام صدری.

قوام صدری (وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر) - با اجازه مقام محترم ریاست بنده يك توضیح مختصر عرض میکنم حتماً دوست عزیزم جناب حکمت یزدی توجه دارند ولی می‌خواهند مطلب را یکقدری توضیح بدهند والا خودشان توجه دارند که وقتی اساسنامه‌ای برای دستگاهی تنظیم میشود تمام ارکان مربوط به آن دستگاه را تکلیفش را معین مینمایند چنانچه اساسنامه شرکتی یا مثلاً بانک ملی وقتی که راجع بشورای عالی و مجمع عمومی و هیئت عالی نظارت و وظیفه اینها بحث می‌کند تمام اینها را در قانون و اساسنامه و در مجموعه مقرراتی که برای اداره این دستگاه تنظیم میشود تکلیفش را معین می‌کند و اینجا مطلقاً بحث اینکه این شورا جزو سازمان است یا سازمان جزو شورا یا اعضایش

در ماده ۳ میگوید سازمان اداری مجمع عمومی خواهد بود می‌رسیم بشورای فنی جناب دکتر نایبی فرمودند مطالب فنی است منتهی تصدیق دارم فنی است ولی در فهم همه نمایندگان است همه نمایندگان می‌فهمند آنچه فنی نیست که یکی بفهمد دیگری نفهمد و لذا رای میدهند موافق یا مخالف من سئوالی را که داشتم چون این ابهام برای من بوده که این شورای فنی آیا تصمیماتش بالاتفاق ملاک عمل است یا به اکثریت باید در قانون تصریح بشود شما جایی این تصریح را نمی‌بینید در مواردیکه تصمیمات آن اقلیت و اکثریتی پیدا کرد اکثریت نسبی ملاک است آیا اتفاق ملاک است ما اصل کلی در این باب نداریم یعنی سکوت قانونگذار نمیتواند (یکی از نمایندگان - در تبصره ۳ صراحت دارد) اجازه بفرمائید حالا می‌رسیم بتبصره وظایف و اختیارات شورای فوق‌الذکر که بموجب این قانون و اساسنامه تعیین خواهد شد عرض من این است که اساسنامه‌ایکه میفرمائید کمی تصویب میکند کمی تنظیم میکند کمی میدهد در اینجا نداریم (یکی از نمایندگان دارد در ماده ۱۱ است) بنده آن ماده مورد نظر آقایان را میخوانم جناب دکتر برومند اجازه بفرمائید بنده آن ماده مورد نظر آقایان را میخوانم. اساسنامه سازمان نه اساسنامه شورای فنی اشتباه است بگوئیم، متأسفانه از کثرت عجله این نحوه قانونگذاری صحیح نیست اساسنامه سازمان را دارید می‌گوئید شورای فنی که جزو سازمان نیست شورای فنی يك چیز مستقلی است شورای فنی که مأمور اجرای این قانون نیست شورای فنی نظریاتی میدهد (انوشیروانی - ذیل ماده ۲ را بخوانید تکلیف اینکار را معین کرده شما یکسال این لایحه را عقب انداختید) عجله جنابعالی هم کاری انجام ندهد خوب ما که حرفی نداریم شما علاوه بر يك سازمان يك مشیرو مشار برای آن تعیین کردید باسم شورای فنی انت‌الحضیم وانت - الحاکم فینا خودش تصمیم بگیر باشد و خودش هم قاضی باشد این یعنی چه مجادله می‌کنید.

رئیس - این شورا که نمی‌تواند از سازمان جدا باشد.

حکمت یزدی - عرض من این است جناب رئیس يك سازمان داریم يك شورا، شورا جزو این سازمان نیست طبق این قانون.

تبعیت می کند تمام این مطالب اتفاقاً مطالبی هست همانطور که اشاره فرمودید در اساسنامه مشخص شده است اینجا هم ذکر شده و تمام مطالب مربوط باین سازمان منجمه شورای عالی وظایف و روابط شورای عالی را با سازمان و تبعیت سازمان از دستورات شورا و حدود اختیارات و سایر مطالب در آن اساسنامه تصریح میشود (احسن).

رئیس - آقای دکتر موسوی فرمایشی دارید بفرمائید

دکتر موسوی - عرابی که در باره این لایحه بطور کلی داشتم در شور اول بعرض نمایندگان محترم رساندم از این رونظری نداشتم که در بحث شور دوم بار دیگر وقت همکاران گرامی را بگیرم ولی مطلبی که الان عنوان شد و عکس العملی که داشت مرا وادار کرد که توضیح مختصری بدهم توضیحی هم جناب وزیر مشاور دادند ولی متذکر نشدند که این توضیحی که میدهند لازمه اش این است که این ماده اصلاح شود همکاران محترم توجه دارند که لایحه موجود یکی از مهمترین لواجح مملکتی ما هست و جادارد که بکفداری با تأمل و دقت مورد بررسی قرار بگیرد مطالب خیلی زیاد در ماده اول و تمام مواد است اما در این ماده بخصوص مطلبی که همکار عزیزمان آقای حکمت یزدی عنوان کردند و همکاران دیگر زیاد عنایت فرمودند این نکته است که اگر لایحه خدمتتان است دقت بفرمائید می بیند آیا حکمت حق داشت و باید اصلاح بشود یا نه و آن عبارتست از تبصره ۳ همین ماده وظایف و اختیارات شورای فوق الذکر بموجب این قانون و اساسنامه آن آن یکجا بر میگردد به اساسنامه شورای فوق الذکر بر میگردد (دکتر بهزادی - نخیر، بقانون بر میگردد) چطور به قانون بر میگردد؟ قانون که اساسنامه ندارد، این چه عقیده ناصوابی است؟ من از حقوقدانها تعجب میکنم (دکتر بهزادی - به قانون بر میگردد) چطور بر میگردد، کافر به جهنم نمیرود کسان کسانش میبرند؟ گفته است وظایف و اختیارات شورای فوق الذکر بموجب این قانون و اساسنامه آن یعنی اساسنامه سازمان. اگر در اینجا کلمه سازمان بصورت کلیه آن باشد بر میگردد به اساسنامه ای که معلوم نیست اساسنامه سازمان است و یا شورا است. بنا بر این همانطور که فرمودند از لحاظ اینکه قانون ناصوابی تصویب نشود همانطور که آقای حکمت

متذکر شدند کلمه «آن» باید به «سازمان» تبدیل شود و همکاران هم وقتی يك مطلب اصولی و اساسی را متذکر میشوند دقتی بفرمائید تا در نتیجه اشتباهی نشود و قانونی مبتنی بر اشتباه در مجلس ما تصویب نشود (صحیح است).

دکتر الموتی - باین اصلاح که «آن» تبدیل به سازمان بشود مخالفتی نداریم.

رئیس - آقای دکتر اعتمادی بفرمائید.

دکتر اعتمادی - مسئله اصلاح عبارتی مورد قبول همه است بنده هم تصور میکنم شاید اشتباه چاپی باشد در قانون توضیح داده شده است بالحن خیلی عصبانی فرمودند چشم باز و گوش باز این عمی بنده در جواب عرض میکنم: هر کسی از ظن خودش یارمن - از درون من نجست اسرار من (احسن) این بستگی دارد به دیدن، بنا بر این عینک بدینی را بردارید و از درون ما اسرار ما را بجوئید که منظور چیست میفرمائید در اینجا چرا نگذاشته اند که از شورای فنی چند رأی بدهند درست است این در مقررات شورای فنی خواهد بود چه در اساسنامه و روابط دیگر، چرا به وجب این قانون نوشته اند برای اینکه در تبصره ماده ۱۰ وظیفه و برایش معین کرده ایم در مواد بعدی هم وظایفی برایش تعیین شده مسئله شورا که فرمودند که عضو این سازمان هست یا نیست البته شورا جزو ارگانیم سازمان است بموجب اساسنامه اگر وظایف دیگری باو رجوع بشود خواهد کرد درست مثل این است که بنده بگویم یکی از دوستان یک دست لباس تنش هست بعد شك کنم که مال خودش هست و جزو البسه معمولی او هست یا نیست؟ این معلوم است البته مال خودش هست این مسائل بحث زیادی ندارد زیاد نباید بحث کنیم فرصت بهتری پیدا میشود برای مسائلی که مسلماً در مواد دیگر هست آقایان بحث های دیگری خواهند داشت و زمینه را بگذارید برای بحث در مواد دیگری بهر حال باین اصلاح عبارتی موافقم.

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - تصور میکنم همه همکاران روشن شد که اگر این ماده بصورت فعلی باقی بماند کلمه «آن» اشاره

به شورا شده و برای شورا هم در مواد بعد اساسنامه ای ذکر نکرده لذا عبارت باید اصلاح شود اساسنامه سازمان و در اینجا تکلیف کار روشن است طبق آئین نامه مجلس در شور دوم پیشنهادی نمیشود دادنا گزیر باید لایحه به کمیسیون برود (دکتر الموتی ماقبول نمیکنیم) من خیلی خوشوقت میشوم شما قبول نفرمائید و برای چندمین بار نشان داده میشود که حکومت عدد جناب عالی بر منطق استوار نیست (یک نفر از نمایندگان غلط چاپی است) (فرهاد پور - بیچاره چاپخانه) . پس عالماً و عامداً اشتباهی را میخواستید تصویب کنید؟ این شما و این تصویب شما.

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - بنده نمیدانم باین آقای رامبد چکنم (رامبد - قانونگذاری را مسخره نکنید همین بس) (عباس میرزائی - بیخود تخته را نکوبید زمان تخته کوبیدن سپری شده) جناب عالی توجه داشته باشید دوستان شما آمدند مطالبی گفتند اما هیچ ابهامی وجود نداشته و از نظر ما هیچ ابهامی وجود ندارد بخاطر اینکه ما معتقدیم این کلمه «آن» بر میگردد به سازمان حالا شما معتقدید این کلمه به شورا بر میگردد بر شما روشن نبود گفتیم برای روشن شدن شما، این پیشنهاد را قبول میکنیم چون ابهامی نیست آقای رامبد بیخود يك کلمات کوچک را بهانه نکنید مجلس، مجلس انقلاب است ما کار مملکت را نمیگذاریم متوقف شود (صحیح است) ۲ میلیون ایرانی از این لایحه استفاده خواهند کرد يك روز زودتر چه بهتر از تیرماه تا حالا این لایحه اینجا مانده بخاطر همین اصلاحات اگر انصاف داشتید می بایستی لایحه دولت را بیاورید تا باین لایحه مقایسه کنید ببینید از زمین تا آسمان فرق دارد و می آید در کمیسیون بهداری از آن تجلیل میکردید نه اینکه يك کلمه «آن» را بهانه بکنید و بگوئید مشروطیت رفت من این طرز کار جناب عالی را واقعاً نمی پسندم ببخشید من اینجا با صراحت میگویم جناب عالی با کلمات میخواستید بازی کنید در حالیکه ما میخواهیم مبنای انقلاب در این مملکت پیاده شود رأی میدهیم و حمایت هم میکنیم و موفق هم خواهیم شد (صحیح است - احسن).

رئیس - نظر دیگری در ماده ۳ نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۳ خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - تأمین خدمات درمانی مقرر در این قانون طبق ضوابطی که به پیشنهاد شورای فنی بتصویب مجمع عمومی سازمان میرسد از طریق خرید خدمات پزشکان و مؤسسات و گروههای پزشکی بخش خصوصی و مؤسسات درمانی جمعیت شیرو خورشید سرخ ایران انجام خواهد شد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۴ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - میزان سرانه تأمین خدمات درمانی و نیز حدود این خدمات و تغییرات آن و همچنین مبلغ فرانشیز بموجب مقرراتی خواهد بود که از طرف شورای فنی پیشنهاد و پس از تأیید مجمع عمومی به تصویب هیئت وزیران برسد.

رئیس - آقای سعید وزیری بفرمائید.

سعید وزیری - خدا بیامرز مرحوم دکتر رضازاده شفق راجای ایشان را نگرفته ام لیاقت آن را هم ندارم اما این کلمه «فرانشیز» را نفهمیدم (دکتر متین - اصطلاح بین المللی بیمه ای است) (یکی از نمایندگان - کلمه معادل فارسی آن را نداریم) ولی این را میفهمم که کلمه «فرانشیز» کلمه خوبی نیست عرض شود يك چیزهایی را که نداریم میگیریم قبول می کنیم چون تمام دنیا گرفته اند قبول کرده اند من نمیدانم این کلمه «فرانشیز» را تمام زبانها گرفته اند یا نه بهر حال فکر میکنم اگر بشود این کلمه «فرانشیز» را در باره اش يك توضیحی داده شود درست همین توضیحی که الان فرمودید ما لزوماً این کلمه را بصورت يك نیاز فنی بکار میبریم تا آیندگان نگویند در زمانی زندگی میکردند که يك کلمه را میدانستند میخواهم در این مجلس دوران انقلاب عرض کنم اینطور نیست اینها

نشانه نانوانی زبان و ذنباله روی زبان مانیتست یعنی مادوران شکوفائی و تحول را متناسب بانکولوژی و بدایع نوین زندگی میگذرانیم و ناچاریم از این کلمات استفاده کنیم (صحیح است).

رئیس - نظر دیگری در ماده ۵ نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده ۵ رأی میگیریم خانهها و آقایی که موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶- قسمتی از حق تأمین درمان مشمولین ماده ۱ از طرف دولت پرداخت و قسمت دیگر از حقوق و مزایای نقدی مستمر ماهانه آنان کسر میگردد. مشمولین فوق بابت حق تأمین درمان خود و همسر و فرزندانیشان بنسبت میزان حقوق و مزایای نقدی مستمر دریافتی ماهانه و یا حقوق و وظیفه و مستمری خود بچهار گروه تقسیم میشوند:

گروه اول ۱/۳ از حق تأمین گروه دوم ۱/۴ گروه سوم ۱/۵ و گروه چهارم ۱/۶ آنرا میپردازند و مبلغ پرداختی آنان در هر حال نباید از چهار درصد حقوق و مزایای نقدی مستمر دریافتی ماهانه و یا مستمری و وظیفه آنان تجاوز نماید. پرداخت بقیه بعهده دولت است.

تعیین گروههای مذکور به پیشنهاد شورای فنی و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

تبصره - حق تأمین درمان فرزندان ممتاز ادب رسه فرزند که پس از (۹) ماه از تاریخ تصویب این قانون متولد شوند کلاً بعهده استفاده کننده خواهد بود و دولت سهمی از این بابت پرداخت نخواهد کرد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانها و آقایی که موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷- وزارتخانهها و سایر دستگاههای مشمول مقررات این قانون مکلفند بمحض اعلام آمادگی سازمان پوهریک از نقاط کشور، همه ماهه سهم کارکنان و یازنشنگان خود و افراد خانواده آنان و مستمری و

وظیفه بگیران بابت حق تأمین مقرر در این قانون را از حقوق و مزایای نقدی مستمر و یا مستمری آنان کسر نموده و مستقیماً بسازمان بپردازند.

و همچنین دولت مکلف است حق تأمین درمان سهم خود را بصورت يك قلم در بودجه سالانه کل کشور منظور و بسازمان پرداخت کند.

و نیز سایر دستگاههای مشمول این قانون سهم خود را بصورت يك قلم در بودجه سالانه منظور و بسازمان خواهند پرداخت.

تبصره - مانده اعتبارات و مازاد وجوه ناشی از خدمات و عملیات سازمان قابل برگشت و برداشت نبوده و در سال بعد قابل مصرف میباشد.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ آقای فرهاد پور بفرمائید.

فرهاد پور - بطور کلی اساس بیمه و حقوق و امتیازات بیمه شده يك مسئله ای است که فردی از دقیقه ای

که بیمه شد این امتیازات باشراطی که بیمه گر دارد در طول مدت برایش باقی میماند یعنی در اصل بیمه همراه

شخص است مادر این لایحه بمقتضای الزامات و شراطی که اکثر آ توضیح فرمودید يك سرگیجه داریم یعنی بیمه

در مکان است نه باشخص و در ماده يك بتدریج است ولی اینجا يك قلم اعتبارات را در وزارتخانه از کارمند

سهمش را کم میکنند ولی این کارمند بمقتضای مأموریت در نقطه ای بدون امکان خارج از حد و بیمه مأموریت پیدا

میکند خودش و خانواده اش در آنجا امکان استفاده از این حق بیمه ای برایش نیست در عین حال که سهم بیمه را

پرداخته است، من چون مبتکر این لایحه نبودم و معتقد هم نیستم که لایحه را مؤسسه ای بدهد که در ضوابط آن

مؤسسه فکر کنیم معتقدم لایحه را دولت میآورد دولت با برنامه دولت با امکانات مطالعاتی، بنابراین دولت است

در هر لایحه که میآورد باید فکر کند از من نخواهد که راه حلش را بگویم لا اقل تا آن اندازه ای که مشکل کار را

میگویم توجیهی پیدا میشود و بروند این متخصصین و این اکسپر ها که از روز اول وجود داشتند و رفتند راه حل

پیدا کنند که بچه کیفیتی بتوانند از نظر امر حساب از نظر کسر حق درمان باصالت تحرك کارمند و خانواده اش چون ما اینها را

۱۳۵۱ و يك فقره گزارش مربوط به تشخیص طلب شرکت کوکس بوسیله آقای قوام صدری وزیر مشاور

رئیس - آقای قوام صدری فرمایشی دارید بفرمائید.

قوام صدری (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم ریاست دو اصلاح بودجه یکی راجع به گارد بنادر و

گمرکات و دیگری سازمان اوقاف که باید در کمیسیون بودجه مورد رسیدگی قرار بگیرد تقدیم و استدعای ارجاع

بکمیسیون را دارد و بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است در دوره گذشته قانونی بتصویب رسید

که وزارت دارائی و کمیسیونی از نمایندگان دستگاههای مختلف مأمور شدند بمطالبات دو شرکت خارجی که

کارهایی در ایران انجام داده بودند اختلاف حسابهایی با دولت داشتند رسیدگی بکنند این دو شرکت یکی

شرکت کونو کار و دیگری شرکت کوکس بود که قرار شد کمیسیونها باینکار رسیدگی کنند و پس از اینکه رقم

مطالباتش در این کمیسیون فنی تشخیص داد رقم را دولت بمجلس محترم گزارش بدهد تا پس از تصویب کمیسیون

بودجه اقدام به پرداخت کند چون کمیسیون وظیفه خود را انجام داده است با توجه بانسناد و مدارك موجود

رقم مشخص طلب این دو شرکت معین شده است گزارش اینکار تقدیم و استدعای ارجاع بکمیسیون محترم بودجه

را دارد.

رئیس - لوابح بکمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۱۱ - تعیین موقع و دستور جلسه آینده - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم، جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه

خواهد بود دستور جلسه غیر از بقیه شور در لایحه تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت لوابح دیگری که آماده

شود در دستور جلسه باطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعت يك بعد از ظهر جلسه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

که حبس نمیکنیم در منطقه بیمه شده فرض بفرمائید ما ز ندران منطقه بیمه شده است خانواده کارمند بمسافرت رفته در

محل بیمه که نشده خودش و آن خانواده تحت تکفل نمی توانند استفاده کنند خوب در اینجا کم کردن سهم

کارمند، چه از نظر محاسبه سهم دولت چون سهم دولت هم يك بودجه درستی نیست و همانطور که شما بیمه -

تان بتدریج است ارقام پرداختی بشما اقل می که کسر میشود از کارمند مبالغی که دولت میپردازد بشما آنهم

بتدریج است یعنی وقتی در ظرف سال امکان این را پیدا کردید که پنجاه نفر را در جای دیگر تحت شراط بیمه

قرار دادید برای بقیه مدت آن یکسال مستحق دریافت يك درصدی هستند از حقوق این کارمندو مستحق تفاوت

دریافت این درصدی هستند تا ۲۱ تومان که مال سال است که باید تصویب کنید برای مدت و برای بقیه مدت

آن مبلغ را از بودجه دولت میگیرید بنابراین يك حالت گیجی هست برای استفاده کننده بمناسبت تغییر مکان و

تغییر محل برای استفاده کننده در قبال روزهایی که این آدم در شراط بیمه ای هست بار روزهایی که این کارمند در

شراط بیمه ای نیست گذرانده این محاسبه و بعد يك سردر گیجی هست برای محاسبه مابه التفاوتی

که از صندوق دولت بگیرد بنابراین حالا آنچه که از دولت پرداخت میشود ممکن است محاسبه کنیم علی-

الحساب مبالغی بگیرد آخر سال این حساب را مدت بیمه و حساب میکنند تفاوت سرانه را حساب میکنند و

آن مبلغ را میپردازند آنچه مسلم است مربوط بمحاسبه است که دستگاههای دولتی از حقوق يك کارمندی

میخواهند کم کنند يك کارمند با ۵ نفر عائله اش بهتر این است در آینده بگوئیم ۴ نفر چون سه فرزند که بیشتر

مشمول نیست.

رئیس - آقای فرهاد پور چون وقت ۴ ساعت تمام شده میل دارید بقیه صحبت شما بجلسه آینده موکول شود؟

(فرهاد پور - موافقم) بنابراین بحث در این لایحه بجلسه آینده موکول می شود.

۱۰ - تقدیم دو فقره اصلاح بودجه

۱ - اصلاح بودجه گارد بنادر و گمرکات برای سال ۱۳۵۱

۲ - اصلاح بودجه سازمان اوقاف برای بودجه سال